

Timo Nurmi

#SOME #TERRORISMI
-SOSIAALISEN MEDIAN HYÖDYNTÄMINEN
TERRORISMISSA

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
INFORMAATIOTEKNOLOGIAN TIEDEKUNTA
2023

TIIVISTELMÄ

Nurmi, Timo

#Some #Terrorismi -Sosiaalisen median hyödyntäminen terrorismissa

Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 2023, 58 s.

Kyberturvallisuus, pro gradu -tutkielma

Ohjaaja: Lehto, Martti

Sosiaalisen median suosio on kasvanut viimeisen vuosikymmenen aikana räjähdysmäisesti ja sillä on miljardeja käyttäjiä ympäri maailmaa. Terrorismi puolestaan on merkittävä turvallisuusuhka maailmanlaajuisesti, joka koskettaa myös Suomea.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia, kuinka terroristit hyödyntävät sosiaalista mediaa. Tutkimus toteutettiin laadullisena sisällönanalyysinä. Aineisto tutkimukseen kerättiin julkaistusta tietoaaineistosta. Tutkimuksen päätutkimuskysymyksenä oli ”Kuinka terroristit hyödyntävät sosiaalista mediaa omiin tarkoituksiinsa?”. Koska käsitteistä terrorismi ja sosiaalinen media ei ole olemassa yhtä, yksiselitteistä tulkintaa, oli tarpeen perehtyä myös niiden määritelmiin.

Tutkimuksen tuloksena oli, että terroristit ovat oppineet hyödyntämään sosiaalista mediaa monipuolisesti. Sosiaalinen media mahdollistaa terrorismia tukevalle viestinnälle globaalin levikin, sekä mahdollisuuden anonyymiin toimintaan. Tärkeimmiksi tavoitteiksi tutkimuksessa tunnistettiin propagandan levittäminen, radikalisointi, uusien jäsenten rekrytointi, pelon ja vihan levittäminen, psykologinen sodankäynti, rahoituksen hankinta, toiminnan perustelu ja oikeutuksen hakeminen, iskujen suunnittelu ja niiden toteutuksen organisointi sekä tiedon hankinta.

Toiminnassa käytetyimpiä sosiaalisen median alustoja ovat olleet YouTube, Facebook, Twitter, keskustelupalstat ja kuvalaudat sekä pikaviestisovellukset, kuten Telegram ja WhatsApp. Terrorismia tukevan sisällön levittämistä on pyritty estämään kansainvälisen ja kansallisen lainsäädännön keinoin, sekä sosiaalisen median alustojen toimesta. Yrityksistä huolimatta tehokasta keinoa sen rajoittamiseen ei ole löydetty.

Asiasanat: terrorismi, sosiaalinen media, propaganda, radikalisaatio

ABSTRACT

Nurmi, Timo

#Social_media #Terrorism -How terrorists use social media

Jyväskylä: University of Jyväskylä, 2023, 58 pp.

Cyber Security, Master's Thesis

Supervisor: Lehto, Martti

Social media has exploded in popularity over the past decade, with billions of users around the world. Terrorism, on the other hand, is a major global security threat that also affects Finland.

The purpose of this study was to investigate how terrorists use social media. The research was conducted using qualitative content analysis. The data for the study was collected from published data. The main research question of the study was "How do terrorists use social media for their own purposes". As there is no single, unambiguous interpretation of the terms terrorism and social media, it was necessary to research at their definitions.

The study found that terrorists have learned to use social media in a variety of ways. Social media allows pro-terrorist communication to have a global reach, as well as provide the possibility to operate anonymously. The main objectives identified in the study were propaganda, radicalisation, recruitment of new members, spreading fear and hatred, psychological warfare, fundraising, justification and legitimisation, planning and organising attacks and intelligence gathering.

The social media platforms most used by terrorists have been YouTube, Facebook, Twitter, chat boards and photo boards, and instant messaging apps such as Telegram and WhatsApp. International and national legislation has been used to prevent the dissemination of content that supports terrorism. Social media platforms have also tried to intervene in the publication of such content. Despite these efforts, no effective means of totally restricting it has been found.

Keywords: terrorism, social media, propaganda, radicalisation

KUVIOT

KUVIO 1: Sosiaalisen median käyttäjät 2012-2023 (<i>Number of Social Media Users 2013-2023, 2023</i>)	18
KUVIO 2: Suurimmat sosiaalisen media alustat tammikuussa 2023 (<i>Biggest Social Media Platforms 2023, ei pvm.</i>).....	19
KUVIO 3: Global Terrorism Databasen Suomea koskevat hakutulokset. (GTD, 2023).....	27
KUVIO 4: Isisin julkaisema propagandakuva (Kingsley, 2014).....	29
KUVIO 5: Isisin julkaisema teloitusvideo. (Iraqi News, 2014)	32
KUVIO 6: Stravan tuottama kuva sotilastukikohdasta Afganistanissa (Hern, 2018)	38
KUVIO 7: Tekaistun uutislähteen nimissä Twitteriin tehty julkaisu jihadistien operaatioista (Naffakh, 2022)	43
KUVIO 8: "Isis flag hack" (9News, 2020)	44
KUVIO 9: Isisiin liittyviä Telegram-kanavia (Tan, 2017).....	46
KUVIO 10: Isisin jakama lista turvallisista viestintäsovelluksista (Coker ym., 2015)	47
KUVIO 11: Facebookin poistaman terroristisen sisällön määrä 2017-2023 (<i>Facebook Terrorist Content Deletion per Quarter 2023, 2023</i>).....	50

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

KUVIOT JA TAULUKOT

1	JOHDANTO.....	7
1.1	Tutkimuksen tausta.....	7
1.2	Tutkimuksen tavoite.....	7
1.3	Tutkimuskysymys ja alakysymykset.....	8
1.4	Aiheen rajaus ja näkökulma.....	9
1.5	Tutkimuksen rakenne.....	9
1.6	Keskeiset käsitteet.....	10
2	TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSPROSESSI.....	11
2.1	Laadullinen tutkimus.....	11
2.2	Aineistolähtöinen sisällönanalyysi.....	12
2.3	Aineiston koodaaminen.....	12
2.4	Tutkimusprosessi.....	13
3	SOSIAALINEN MEDIA.....	16
3.1	Sosiaalisen median synty ja kehitys.....	16
3.2	Erilaisten sosiaalisen median alustojen laaja kirjo.....	19
4	TERRORISMI.....	20
4.1	Terrorismin historia.....	20
4.2	Terrorismi ja terroristi käsitteinä.....	21
4.3	Terrorismin eri tyypit.....	24
4.4	Kyberterrorismi.....	25
4.5	Terrorismin kaltainen toiminta Suomessa.....	26
5	TERRORISTIEN TAVOITEET SOSIAALISESSA MEDIASSA TOIMIMISESSA.....	28
5.1	Rekrytointi.....	28
5.2	Propaganda.....	30
5.3	Pelon ja vihan levittäminen.....	31
5.4	Psykologinen sodankäynti.....	32
5.5	Radikalisointi.....	33
5.6	Toiminnan perustelu ja oikeutuksen hakeminen.....	34
5.7	Rahoituksen hankinta.....	34
5.8	Iskujen suunnittelu ja toteutuksen organisointi.....	35
5.9	Tiedonhankinta.....	36
6	TERRORISTIEN TOIMINTATAVAT SOSIAALISEN MEDIAN ALUSTOILLA.....	39

6.1	Terroristien toiminnan laajuus sosiaalisessa mediassa	40
6.2	Julkaistavan sisällön muoto riippuu käytettävästä alustasta.....	41
6.3	YouTube	41
6.4	Twitter	42
6.5	Facebook.....	44
6.6	Keskustelupalstat ja kuvalaudat.....	45
6.7	Pikaviestipalvelut	45
7	TOIMET TERRORISMIA TUKEVAN SISÄLLÖN LEVITTÄMISEN ESTÄMISEKSI.....	48
7.1	Viranomaiset ja lainsäädäntö	48
7.2	Sosiaalisen median alustat.....	49
7.3	Poistettu sisältö palaa usein takaisin verkkoon.....	51
8	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	52
8.1	Tutkimuksen luotettavuus	52
8.2	Tutkimuksen tulokset	53
8.3	Terrorismin ja sosiaalisen median yhteinen tulevaisuus.....	57
8.4	Jatkotutkimuksen mahdollisuus.....	58
	LÄHTEET	59

1 JOHDANTO

Tämä tutkimus on tehty Jyväskylän yliopiston Kyberturvallisuuden maisteriohjelman pro gradu -työnä. Sen tarkoituksena oli tutkia, kuinka terroristit hyödyntävät sosiaalista mediaa toiminnassaan.

1.1 Tutkimuksen tausta

Tutkimuksen aihe valikoitui tutkijan omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta. Sosiaalinen media on kasvanut merkittäväksi ja monille ihmisille päivittäiseksi osaksi elämää globaalilla tasolla. Vaikka sosiaalinen media on suhteellisen nuorta, on se lyönyt itsensä läpi nopeasti ja valtavalla voimalla saavuttaen paikan miljardien ihmisten elämässä. Sosiaalinen media kehittyy jatkuvasti, joka tuo mukanaan samalla myös uusia uhkia ja mahdollisuuksia. Sosiaalinen media oli kiehtonut tutkijaa jo jonkin aikaa sen tarjoamien lukemattomien hyödyntämismahdollisuuksien vuoksi niin hyvässä, kuin pahassakin.

Koska terrorismin tutkimus kuului yhtä lailla tutkijan kiinnostuksen kohteisiin, antoi pro gradu mahdollisuuden yhdistää nämä kaksi aihetta yhteen tutkimukseen. Työn tekeminen oli erittäin mielenkiintoista ja se toi ilmi kuinka monipuoliset toimintamahdollisuudet sosiaalinen media on terroristeille luonut, sekä mahdollistaa edelleen nykyhetkellä.

1.2 Tutkimuksen tavoite

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka terroristit hyödyntävät sosiaalista mediaa toiminnassaan. Sen saavuttamiseksi tarpeen oli myös selvittää, mitkä ovat terroristien tavoitteet sosiaalisen median alustoilla toimimisessa ja millaisilla toimintatavoilla terroristit pyrkivät tavoitteensa saavuttamaan. Tutkimuksen tavoitteen saavuttamiseksi siinä oli tarpeen myös selvittää, kuinka terrorismi, sekä sosiaalinen media määritellään.

1.3 Tutkimuskysymys ja alakysymykset

Tutkimuksen tavoitteena oli löytää vastaus päätutkimuskysymykseen neljän alatutkimuskysymyksen kautta.

Päätutkimuskysymys:

- Kuinka terroristit hyödyntävät sosiaalista mediaa omiin tarkoituksiinsa?

Alatutkimuskysymykset:

- Kuinka terrorismi määritellään?
- Kuinka sosiaalinen media määritellään?
- Mitkä ovat terroristien tavoitteet sosiaalisessa mediassa toiminnan takana?
- Mitkä ovat ne toimintatavat, joilla tavoitteet pyritään saavuttamaan?

Jotta tutkimus voitiin kohdentaa oikeisiin toimijoihin, täytyi ensin määritellä käsitteet "terrorismi" ja "terroristi". Koska sanonta "Toisen terroristi on toisen vapaustaistelija" (Malkki, 2020, s. 18) pitää paikkansa, voitiin päätellä, että kyse on omalla tavallaan myös näkökulmasta, josta asiaa tarkastellaan, eikä aivan yksiselitteistä tulkintaa ollut välttämättä löydettävissä.

Kuten terroristi- käsitteen suhteen, oli hyvin mahdollista, että terrorismin määrittelylle ei ole löydettävissä maailmanlaajuista, yhtenevää määritelmää. Esimerkiksi eri maiden kansallisissa lainsäädännöissä oli todennäköisesti löydettävissä toisistaan eriäviä kuvauksia ja tulkintoja asiasta.

Sosiaalinen media ei myöskään vaikuttanut olevan tarkkarajainen määritelmä. Tämän vuoksi tarpeelliseksi katsottiin perehtyä tarkemmin myöskin merkitykseen eri lähteistä löytyvien tulkintojen kautta.

Alakysymykset "Kuinka terrorismi määritellään?" ja "Kuinka sosiaalinen media määritellään?" auttoivat rajaamaan tutkimuksen kohteita ja kohdentamaan sen oikeisiin toimijoihin sekä oikeisiin sosiaalisen median alustoihin. Näihin kysymyksiin löydettyjen vastauksien pohjalta voitiin alkaa etsimään vastauksia kysymyksiin "Mitkä ovat terroristien tavoitteet sosiaalisessa mediassa toiminnan takana?" ja "Mitkä ovat ne toimintatavat, joilla tavoitteet pyritään saavuttamaan?". Tavoitteita tutkimalla saatiin ymmärrys siitä, miksi terroristit toimivat sosiaalisen median alustoilla ja toimintatapoja tarkastelemalla siitä, mikä ovat terroristien tekniikat ja taktiikat sosiaalisen median ympäristössä toimimiseen, tavoitteensa saavuttaakseen.

Tutkimuksessa ei aiheen laajuuden vuoksi ollut mahdollista luoda täysin kaikenkattavaa listaa kaikista mahdollisista tavoista, joilla sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää, sillä erilaisia sosiaalisen median kanavia on suuri määrä ja ne mahdollistavat lukuisia eri tapoja toimia. Tämän vuoksi aiheen tarkastelun painopisteeksi otettiin merkittävimmät ja useimmin lähdemateriaalissa toistuvat toimintatavat terroristien eniten käyttämällä sosiaalisen median alustoilla.

1.4 Aiheen rajaus ja näkökulma

Terrorismia tutkittaessa valtiolliset toimijat usein rajataan tutkimuksen ulkopuolelle, sillä valtioiden tekemien terroritekojen on katsottu olevan ilmiönä siinä määrin erilainen ei-valtiollisten toimijoiden terrorismiin verrattuna, ettei sen tutkiminen samassa yhteydessä ole mielekäästä. Valtioterrorismin tutkimus onkin oma tutkimuksen haaransa terrorismin tutkimuksen sisällä (Malkki, 2020, ss. 46, 48). Samaan rajaukseen päädyttiin myös tässä tutkimuksessa. Valtioiden tuke-man terrorismin suhteen ei puolestaan ole poisrajausta tehty.

Tässä tutkimuksessa terrorismia lähestytään sen suppean määritelmän ja Länsi-Euroopan näkökulmasta. Aineistoa tutkimukseen etsittäessä kävi ilmi, että löydettävissä ollut terrorismin ja sosiaalisen median yhteyteen liittyvä materiaali oli vahvasti ääri-islamistisiin toimijoihin liittyvää, joten sen vuoksi tutkimuksessa käytetyn aineiston painopiste kohdistuu niihin. Valtioterrorismin lisäksi ei muita ulkopuolelle rajaamisia terrorististen toimijoiden suhteen varsinaisesti tehty.

Tutkimukseen otettiin tarkasteluun mukaan myös pikaviestipalvelut. Joidenkin tulkintojen mukaan ne luetaan sosiaalisen median alustoiksi, kun taas toisten tulkintojen mukaan ne eivät ole sitä. Tähän valintaan päädyttiin, koska pääosassa lähdemateriaalina käytetyistä julkaisuista myös pikaviestisovellukset luokiteltiin sosiaaliseen mediaan.

Tutkimuksessa pyrittiin nostamaan esiin myös Suomeen liittyvä aineisto siltä osin, kun sitä oli löydettävissä. Suomen osalta terroristien sosiaalisen median toiminta on ollut kohtalaisen vähäistä, joten aineisto siltä osin jäi melko suppeaksi. Suomessa on tapahtunut iskuja, jotka ovat sisältäneet vahvasti terrorismin kaltaisia elementtejä. Niitä ei kuitenkaan ole haluttu virallisesti määrittellä terrorismiksi, vaikka perusteluja siihen olisi mahdollisesti ollut.

1.5 Tutkimuksen rakenne

Ensimmäisessä luvussa esitellään tämän tutkimuksen tavoite, sekä päätutkimuskysymys ja alakysymykset, joiden avulla päätutkimuskysymykseen etsitään vastausta. Toisessa luvussa käydään läpi tutkimuksen toteutukseen valikoitunut tutkimusmenetelmä ja avataan lukijalle tutkimusprosessia. Kolmannessa luvussa perehdytään sosiaaliseen mediaan ja pyritään vastaamaan yhteen alatutkimuskysymyksistä, "Kuinka sosiaalinen media määritellään?". Neljännessä luvussa käsitellään terrorismia ja vastausta haetaan alatutkimuskysymykseen, "Kuinka terrorismi määritellään?". Viidennessä luvussa läpikäydään, millaisia tavoitteita terroristeilla on sosiaalisessa mediassa toimimisessa. Samalla tässä luvussa vastataan alatutkimuskysymykseen, "Mitkä ovat terroristien tavoitteet sosiaalisessa mediassa toiminnan takana?". Kuudennessa luvussa puolestaan tarkastellaan toimintatapoja sosiaalisen median alustoilla, joilla terroristit pyrkivät viidennessä luvussa esitellyt tavoitteet saavuttamaan. Tässä luvussa

pyritään vastaamaan alatutkimuskysymykseen, ”Mitkä ovat ne toimintatavat, joilla tavoitteet pyritään saavuttamaan?”. Seitsemännessä luvussa puolestaan tarkastellaan toimenpiteitä, joilla terrorismia tukevan viestinnän levittämistä on pyritty estämään, niin viranomaisten, kuin sosiaalisen median alustojen toimesta. Kahdeksannessa luvussa käsitellään tutkimuksen luotettavuutta, esitellään tutkimuksen tulosten kautta vastaus tutkimuskysymykseen ja pohditaan terrorismin ja sosiaalisen median tulevaisuutta, sekä tuodaan esiin ehdotus mahdollisen jatkotutkimuksen kohteesta.

1.6 Keskeiset käsitteet

Työssä keskeisiä käsitteitä ovat sosiaalinen media, terrorismi, propaganda ja radikalisoituminen. Terrorismi käsitteenä on hankala määritellä tarkasti, sillä sille ei ole olemassa kansainvälisesti sovittua, yhtä määritelmää. Terrorismiin liittyy useimmiten väkivaltaa, tai väkivallalla uhkaamista. Niitä käytetään tavoitteiden saavuttamiseksi, sekä aiheuttamaan pelkoa tai levottomuutta. Terrorismi ilmiönä voidaan määritellä sellaisena toimintana, joka sisältää tekoja, väkivaltaa tai väkivallalla uhkaamista ja levottomuuden tai pelon aiheuttamisen tavoittelua, jotka ovat kansainvälisen oikeuden tai kansallisen lain vastaisia. (Sisäministeriö, ei pvm.) Terrorismi on yksi väkivaltaisen ekstremismin muodoista (Malkki, 2020, s. 26). Terrorismia tarkastellaan syvemmin tämän työn neljännessä luvussa.

Sosiaaliselle medialle ei myöskään ole olemassa tarkkaa, vakiintunutta määritelmää. Sosiaalisen median palveluille tyypillistä on käyttäjien välisen kommunikaation ja oman sisällöntuotannon yhdistyminen. Sosiaalisen median eroja perinteiseen joukkoviestintään on mm. käyttäjien mahdollisuus kommentointiin, verkostoitumiseen sekä sisällön jakamiseen. (Hintikka, ei pvm.)

Propagandalla tarkoitetaan viestintää, jolla pyrkimyksenä vastaanottajan toimintaan vaikuttaminen niin, että se hyödyttää propagandistia. Kahden henkilön keskinäistä vuorovaikutusta ei voida määritellä propagandaksi, vaan propaganda on aina luonteeltaan massavaikuttamista. Propagandassa pyrkimyksenä on vaikuttaa ihmisten mielikuviin ja asenteisiin. Esimerkiksi terroristijärjestö Isis on käyttänyt sosiaalista mediaa onnistuneesti toiminnassaan pelon levittämiseen ja hajaannuksen aiheuttamiseen eri kulttuurien ja uskontokuntien välille. Vaikka propaganda on aina tavoitteen omaavaa, tarkoituksellista toimintaa, voi se levitä myös vahingossa tai tiedostamatta. Näin voi tapahtua esimerkiksi, jos henkilö levittää sitä hyvässä uskossa. (Yle, 2019)

Radikalisoituminen tarkoittaa valtavirrasta poikkeavien poliittisten näkemysten omaksumista. Niihin sisältyy usein vaatimuksia merkittävistä yhteiskunnallisista muutoksista. Ideologinen radikalisoituminen ei kuitenkaan välttämättä johda väkivaltaiseen radikalisoitumiseen ja sen kautta väkivaltaiseen ekstremismiin. (Uusivirta & Palmen-Väisänen, 2018)

2 TUTKIMUSMENETELMÄ JA TUTKIMUSPROSESSI

Tässä luvussa tarkastellaan tutkimuksessa käytettyä tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntausta, sekä aineiston analyysitapaa. Tutkimus oli laadullinen, eli kvalitatiivinen tutkimus, jossa tieto kerättiin julkaistuista aineistoista. Aineiston analyysimenetelmäksi valikoitui aineistolähtöinen sisällönanalyysi. Lisäksi tässä luvussa on kuvattu tutkimusprosessi.

2.1 Laadullinen tutkimus

Ihmistieteelliset tutkimusmenetelmät jaetaan yleisesti laadullisiin, eli kvalitatiivisiin ja määrällisiin, eli kvantitatiivisiin menetelmiin. Tätä jaottelua perustellaan sillä, että kvalitatiiviset ja kvantitatiiviset otteet perustavat erilaiselle osaamiselle. Menetelmät eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan joissain tutkimuksissa voidaan yhdistellä molempia. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, s. 58; Vuori, ei pvm.-a)

Tieteellisenä lähestymistapana tässä tutkimuksessa oli kvalitatiivinen, eli laadullinen tutkimus. Laadullinen tutkimus on menetelmäsuuntaus, jonka keinoin pyrkimyksenä on saavuttaa kokonaisvaltainen ymmärrys tutkittavan kohteen ominaisuuksista, laadusta ja merkityksistä. Kvalitatiivisella tutkimuksella on mahdollista luoda sellaista yksityiskohtaista ja laajaa tutkimustietoa, jota ei välttämättä ole mahdollista saada selville numeraalisesti tai statistisesti. (Saraketo, ei pvm.) On kuitenkin mahdotonta kyetä sanomaan aivan kaikkea tutkimuksen kohteena olevasta ilmiöstä, joten tutkijalle on tärkeää kyetä rajaamaan näkökulmaa riittävästi, jotta tutkimuksesta muodostuu toteuttamiskelpoinen kokonaisuus (Jokinen, ei pvm.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen tekoon ei ole yhtä ainoaa oikeaa tapaa, sillä laadullinen tutkimusote pitää sisällään useita eri menetelmiä aineistonkeruuseen ja analyysin tekoon (Saraketo, ei pvm.). Yksi laadullisen tutkimuksen ominaispiirteistä on kvalitatiivisen aineiston suosiminen, eli tutkimuksessa käytettävät aineistot ovat empiirisiä, kuten tekstit, haastattelut, kuvat, keskustelut ja havainnointipäiväkirjat. Kvalitatiivisen aineiston suosiminen merkitsee myös sitä, että

aineistoa ei ensisijaisesti muokata numeeriseen muotoon (Vuori, ei pvm.-a). Tutkimussuunnitelma voi muotoutua tutkimusprosessin edetessä, kunnes tutkija pystyy rakentamaan aineistosta johtopäätökset (Kortelainen, 2016).

Tutkijan oma mielenkiinto aiheeseen on tutkimuksen tulosten kannalta yksi merkittävä tekijä. Osaltaan tämä johtuu siitä, että mitä syvemmälle tutkittavaan aiheeseen tutkijan on mahdollista päästä, sitä paremman ymmärryksen hän siitä saa. Osaltaan taas tutkijan omat ennakkokäsitykset, mielipiteet ja elämäntutkimus peilautuvat laadulliseen tutkimukseen. Tämän vuoksi tutkijan täytyisi kyetä suhtautumaan tutkimuksen kohteena olevaan ilmiöön sekä henkilöihin mahdollisimman neutraalisti. (Saraketo, ei pvm.)

2.2 Aineistolähtöinen sisällönanalyysi

Sisällönanalyysiä käytetään yhtenä aineiston analyysitapana kvalitatiivisessa tutkimuksessa, kun on tarpeen analysoida tekstiä, tai tekstimuotoon saatettuja aineistoja. Tarkoituksena sisällönanalyysillä on saada tekstiaineistosta esille merkitykset, jotka esiintyvät tekstissä. Pyrkimyksenä on saada esiin yleistävä ja tiivistetty kuvaus tutkittavasta asiasta, menettämättä aineiston informaatioarvoa. Aineistolähtöinen sisällönanalyysi on analyysitapana tarkoituksenmukainen, kun keskeisiä asioita aineistosta halutaan kuvata sanallisessa muodossa tiivistysti. (Leinonen, 2018)

Lähtökohtia sisällönanalyysin on kolme: aineistolähtöinen, teorialähtöinen ja teoriaohjaava. Aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä analyysin tekoa ohjaa aineisto. Aineistosta esiin nostetaan esille keskeiset asiat siitä riippumatta mitä ne ovat ja kuinka ne aiempiin tutkimuksiin suhteutuvat. Tutkijan täytyy tarkastella aineistoa avoimin mielin ja tehdä aineiston analyysia sen omista lähtökohdista niin, että teorian tieto ei vaikuta siitä esiin nouseviin asioihin. Tämä saattaa olla tutkijalle haasteellista. (Leinonen, 2018)

Aineistolähtöinen sisällönanalyysi prosessina koostuu karkeasti jaoteltuna kolmesta eri vaiheesta. Ensimmäisessä vaiheessa aineisto pelkistetään, eli redusoidaan. Toisessa vaiheessa aineisto ryhmitellään, eli klusteroidaan ja kolmannessa vaiheessa tehdään abstrahointi, eli teoreettisten käsitteiden luominen. (Tuomi & Sarajarvi, 2018, s. 91)

2.3 Aineiston koodaaminen

Koodaaminen on aineiston käsittelyyn käytetty perusväline laadullisessa tutkimuksessa. Koodaaminen on työvaihe, jossa on kyseessä aineiston järjestäminen ja luokittelu ensivaiheessa, josta sitten edetään varsinaiseen analyysin tekemiseen. Koodaamista voidaan myös käyttää yhtenä sisällönanalyysin työvälineenä. Aineiston koodaamisessa aineiston osia yhdistellään ja erotellaan jonkin ominaisuuden perusteella. Luokittelemalla samankaltaiset osat yhteen ja nimeämällä ne

yhteisen ominaisuuden mukaisesti, luodaan yläluokkia, sekä hienojakoisempia alaluokkia. Kaikkea on mahdotonta koodata yhdessä tutkimuksessa, jonka vuoksi tärkeää on, että koodaamista ohjaavat tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset. (Juhila, ei pvm.)

2.4 Tutkimusprosessi

Tutkimuksen ideointivaiheessa yhtenä tutkimusmateriaalin hankintakeinona oli ajatus tutkijan itse etsiä terroristien tarkoituseriä palvelemaan tarkoitettuja julkaisuja tarkasteltavaksi eri sosiaalisen median alustoilta. Tarkemman pohdinnan jälkeen ajatus kuitenkin osoittautui mm. käytettävissä olevan rajallisen aikaresurssin vuoksi tutkijalle mahdottomaksi tehtäväksi. Oletettavaa myös oli, että monissa tapauksissa tutkimusmateriaaliksi soveltuvien sosiaalisen media julkaisujen kielenä olisi ollut jokin muu, kuin englanti tai suomi. Tällöin tutkijan kielellinen osaaminen ei olisi riittänyt julkaisujen sisällön ymmärtämiseen. Erilaisien käännössovellusten avulla toimiessa riskiksi nähtiin virheellisten käännösten mahdollisuus, jolloin niiden sisällön virheellinen tulkinta olisi vääjäämättä johtanut myös virheellisen materiaalin käyttöön tutkimuksessa. Tämä puolestaan olisi vaarantanut tutkimuksen luotettavuutta.

Sosiaalisen median ja terrorismin erilaisista yhtymäkohdista löytyi alustavan tarkastelun perusteella tutkijan ennakko-oletuksia enemmän laadukasta tutkimusta sekä muita luotettaviksi arvioituja julkaisuja, joten tämän takia oli mahdollista tehdä tutkimuksessa käytettävän materiaalin suhteen päätös perustaa tutkimus niihin. Tutkimuskysymyksen vaihtamiselle ei kuitenkaan ollut tarvetta, vaan siihen arvoitiin voivan vastata kokoamalla tietoa aiempiin tutkimuksiin ja muihin julkaisuihin nojaten.

Tutkimuksessa käytetty materiaali koostui suurimmalta osin aihetta käsittelevistä aiemmista tutkimusjulkaisuista. Suurin osa julkaisuista keskittyi ääriislamististen ryhmien ja niiden ideologian kannattajiksi julistautuneiden henkilöiden toimintaan sosiaalisen median ympäristössä. Erityisesti esille materiaalissa nousi Isis- ja Al-Qaeda-liikkeiden harjoittama toiminta sosiaalisessa mediassa.

Materiaali koostui joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta pääsääntöisesti ulkomaisista tutkimuspapereista ja verkkojulkaisuista, sillä kotimaista aineistoa oli aiheesta saatavilla hyvin rajallisesti. Leena Malkin kirjasta "Mitä tiedämme terrorismista" kuitenkin löytyi laadukasta kotimaista tutkimusta terrorismin ja sosiaalisen median yhteydestä, sekä terrorismista noin yleisesti.

Materiaalia tutkimukseen etsittiin mm. Finna-palvelun kautta. Jyväskylän yliopiston opiskelijana koulun tarjoama laajoihin tietokantoihin pääsy oli erittäin arvokasta laadukkaana tutkimusmateriaalin hankinnassa. Materiaalin etsintään käytettiin myös eri hakukoneita, kuten Google, Google Scholar, Bing ja DuckDuckGo. Eri hakukoneet antavat usein eri tuloksia, vaikka käytettäisiin samoja hakuohjeita. Sen vuoksi kattavin kokoelma tuloksia saatiin käyttämällä

hakukoneita mahdollisimman laajasti, vaikkakin se lisäsi tutkimuksen vaatimaa työmäärää.

Tärkeimpiä hakutermejä materiaalin etsinnässä internetin hakukoneilla olivat erikseen, sekä niitä yhdistellen mm.: terrorism, social media, social media platforms, Isis, Twitter, Youtube, Facebook, radicalisation ja propaganda.

Aineiston kerääminen tutkimukseen ei tapahtunut kerralla, vaan aiheeseen syventyessä nousi esiin uusia näkökohtia ja aihekokonaisuuksia, joihin tutkijan oli tarpeen paneutua tarkemmin. Aineistoa kerätessä tehtiin löydetyille dokumenteille ensin nopea läpiluku, jonka perusteella arvioitiin, oliko teksti tietosäällöltään sellaista, että se saattoi sisältää tutkimuksen kannalta oleellista dataa ja oli sen vuoksi talteen otettava tarkempaa läpikäyntiä varten. Selkeästi tutkimuksen aiheeseen liittymättömän aineiston lisäksi karsittiin pois myös materiaali, jonka luotettavuus ei voitu millään tavoin varmistaa. Tämän seulonnan perusteella valikoitunut aineisto käytiin läpi tarkemmin ja siitä poimittiin tutkimukseen liittyvä sisältö.

Sisältö koodattiin pääsääntöisesti käyttäen apuna Atlas.ti-ohjelmaa, joka on tarkoitettu laadullisen aineiston käsittelyyn. Atlas.ti:lla käsiteltävä aineisto ei muodoltaan rajoitu vain tekstiin, vaan myös kuvien, videoiden, äänitallenteiden ja jopa paikkatietojen käsittely osana tutkimusmateriaalia on mahdollista. Tässä tutkimuksessa käytetty materiaali kuitenkin osoittautui koostuvan hyvin pitkälti erilaisista tutkimusteksteistä ja verkkosivuista, joten erityitä lisäarvoa muissa formaateissa olevien aineistojen osalta ei tutkimuksen tekoon ei tässä tapauksessa saatu. Ohjelman käyttö mahdollisti aineiston kokoamisen suurimmalta osin yhteen paikkaan käsittelyä varten sekä helpon ja joustavan tavan tehdä luokittelua. Luonnollisesti sen käyttömahdollisuudet rajoittuivat vain digitaalisessa muodossa olevaan aineistoon, eikä painetun kirjallisuuden käsittely sen avustamana ollut mahdollista digitoimatta sitä. Atlas.ti tarjoaa käyttäjälle laajan kirjon edistyneitä ominaisuuksia laadullisen tutkimusaineiston käsittelyyn, mutta tämän tutkimuksen puitteissa siitä hyödynnettiin vain käyttäjälle helposti omaksettavia perusominaisuuksia, sillä ohjelmiston edistyneemmän käytön opettelu olisi vaatinut tutkijalta käytettäväksi runsaasti aikaresurssia.

Koodaaminen pyrittiin tekemään riittävän hienojakoisesti, mutta samalla välttämällä "ylikoodaamista", eli liian pikkutarkkaa koodaamista. Aineistoa koodatessa syntyi luokittelu, eli pääluokat ja niiden alaluokat. Aineiston tarkempi läpikäynti ja koodaaminen toivat esiin tutkijalle uutta tietoa ja ymmärrystä aiheesta. Samalla tutkimuksen alatutkimuskysymykset kehittyivät ja muokkautuivat työn edetessä. Tämän vuoksi aineiston käsittely johti useita kertoja tarpeeseen tehdä uusi kierros aineistonkeruuta ja toistaa edellä kuvattua keräyksen ja koodauksen sykliä, kunnes tutkija arvioi aineistoa olevan riittävästi alatutkimuskysymyksiin ja päätutkimuskysymykseen vastaamiseksi. Koko aineisto oli tarpeen käydä läpi useita kertoja myös siitä syystä, että aiemmin läpikäytyä aineistoa ei ollut käsitelty myöhemmissä aineiston keräys- ja koodausykleissä esiin tulleita näkökohtia huomioon ottaen. Näin pyrittiin varmistamaan, että oleellista tutkimusdataa ei jää huomaamatta ja hyödyntämättä.

Raporttia kirjoitettiin yhtä aikaa tutkimuksen tekemisen kanssa. Tutkimuksen edetessä ja tutkijan ymmärryksen aiheesta karttuessa, myös tutkimuskysymyksiä muotoiltiin uudelleen ja tarkennettiin tarpeen mukaan.

Tutkimuksen toteutus kärsi ajoittain valitettavista teknisistä haasteista rikki menneiden tietokoneiden muodossa, jotka aiheuttivat lisätyötä menetetyn datan vuoksi. Nämä haasteet olisivat osittain olleet vältettävissä systemaattisempaa ja kattavampaa varmuuskopiointikäytäntöä toteuttamalla.

3 SOSIAALINEN MEDIA

Sosiaalinen media on kasvanut suhteellisen lyhyessä ajassa miljardien käyttäjien globaaliksi mediaksi. Sen alustoilla toimivat tavallisten yksityishenkilöiden lisäksi niin yritykset, yhteisöt, hallitukset, kuin terroristitkin. Sosiaalinen media ei kuitenkaan ole kovin tarkkarajainen määritelmä, vaan sen käsitteen alle lukeutuvista alustoista on erilaisia tulkintoja. Sosiaalisen median merkitystä ei nykymaailmassa voi väheksyä ja edelleen jatkuvan digitalisaation myötä sen valta-asema saattaa tulevaisuudessa vahvistua edelleen.

3.1 Sosiaalisen median synty ja kehitys

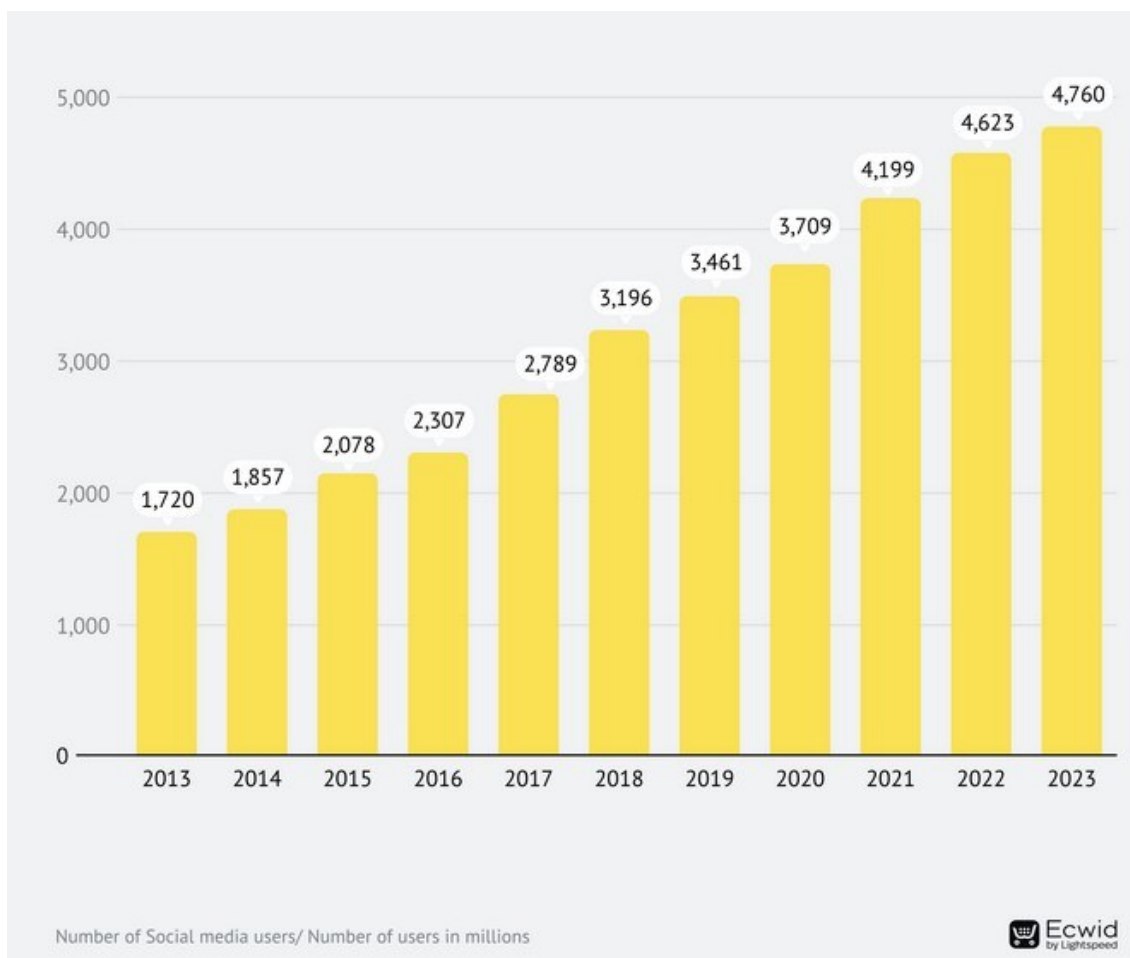
Ennen internetin valtakauden alkua sosiaalinen verkottuminen tapahtui perinteisellä ihmistenvälisellä vuorovaikutuksella, jota tapahtui esimerkiksi kouluissa, toreilla, uskonnollisissa keskuksissa ja urheilutapahtumissa. Kuitenkin jo internetin alkutaipaleella pohdittiin tietokoneverkkojen tuovan mahdollisuuksia luoda uusia sosiaalisen vuorovaikutuksen muotoja verkon välityksellä. Sosiaalisen median synty siinä muodossa kuin sen tänä päivänä ajattelemme, voidaan jäljittää vuoteen 1971 jolloin ensimmäinen sähköposti lähetettiin tietokoneesta toiseen, yhden metrin päähän. (Scaife, 2017, s. 3)

Tietokoneiden välityksellä tapahtuvan viestinnän kautta tapahtuvaa sosiaalista verkottumista tehtiin jo monissa varhaisissa verkkopalveluissa, kuten ARPANET ja Usenet. Monet sosiaalisen verkottumisen tyypilliset piirteet olivat läsnä myös esimerkiksi America Online, Prodigy, ChatNet ja CompuServe -verkkopalveluissa. Varhainen sosiaalinen verkottuminen World Wide Web:ssä alkoi 1990-luvun puolivälin tietämällä yleistyneissä verkkoyhteisöissä, kuten Geocities ja Theglobe.com. Varhaisimmat tutkimukset näistä verkkoyhteisöistä olettivat, että palveluita käyttävät ihmiset loisivat yhteyksiä muihin henkilöihin heidän oman sosiaalisen ryhmänsä tai maantieteellisen sijaintinsa ulkopuolella, jolloin he voisivat muodostaa uusia yhteisöjä yhteisten mielenkiinnon kohteiden ympärille, vapautuen maantieteellisen sijainnin rajoitteista. Varhaiset

verkkoyhteisöt keskittyivät ihmisten tuomiseen yhteen ja olemaan vuorovaikutuksessa keskenään chat-huoneissa, sekä kannusti käyttäjiä jakamaan ideoitaan ja henkilökohtaista tietoa itsestään henkilökohtaisten web-sivujen kautta. (Scaife, 2017, s. 3)

1990-luvun loppupuolella sivustojen luonne alkoi muuttua. Käyttäjäprofiilien merkitys alkoi kasvaa, kun kysyntä nousi ominaisuudelle, jolla voidaan listata käyttäjän kontaktit, joita monissa palveluissa kutsutaan ”ystäviksi”. Käyttäjäprofiilit ja niiden käyttäjätiedot mahdollistivat samanlaisia kiinnostuksen kohteita tai yhteisiä kontakteja omaavien henkilöiden hakutoiminnon ja yhteyden luomisen heidän kanssaan. Näiden toiminnallisuuksien kysynnän ja suosion kasvaessa sivustot vastasivat tarpeeseen kehittämällä niihin liittyviä palveluita edelleen. 1997 alkoi sosiaalisten verkostoitumisen sivustojen ”seuraavan sukupolven” esiinmarssi. Ne oli rakennettu ilmaisemaan henkilön jo olemassa olevat yhteydet ja mahdollistamaan uusien yhteyksien luominen. Sivustoille alkoi kehittymään tiettyjä yhteisiä piirteitä, kuten mm. kunkin käyttäjän esittely (profiili) ja hänen sosiaaliset yhteytensä. Palvelut tyypillisesti mahdollistivat julkisen profiilin luomisen ja käyttäjän yhteyksien listaamisen, sekä ristikkäisten yhteyksien tarkastelun palvelun sisällä. Nykypäivänä sosiaalisen verkostoitumisen palvelut ovat useimmiten verkkopohjaisia ja mahdollistavat käyttäjien vuorovaikutuksen internetin välityksellä, kuten sähköpostilla ja viestillä. Tätä kehityssuuntaa kohti alettiin kulkea 2000-luvun alussa, kun verkostoitumisen kolmannen sukupolven sivustot alkoivat ottamaan jalansijaa. Ne muodostuivat nopeasti normaaliksi osaksi ihmisten internetikäytön arkea ja vuonna 2005 tilastoitiin MySpace-palvelun saavan enemmän sivunäyttöä, kuin Google. Facebook julkaistiin vuonna 2004, jolloin se oli vielä Harvardin sosiaalisen verkostoitumisen sivusto. Vuonna 2009 Facebookista tuli maailman suurin sosiaalisen verkostoitumisen sivusto ja vuonna 2012 se saavutti miljardin käyttäjän rajapyykin. Jo tuolloin käyttäjistä kuusisataa miljoonaa käytti palvelua mobiililaitteella. (Scaife, 2017, s. 4) Kesäkuussa vuonna 2020 Facebookilla oli 1,79 miljardia aktiivista päivittäistä käyttäjää ja 2,7 miljardia aktiivista kuukausittaista käyttäjää. (*Facebook Reports Second Quarter 2020 Results*, ei pvm.) Sosiaalisen median käyttäjiä oli maailmanlaajuisesti vuonna 2020 yhteensä 3,7 miljardia. Käyttäjämäärä on kasvanut nopeaa vauhtia viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tammikuussa 2023 sosiaalisen median käyttäjien määrä oli kasvanut 4,76 miljardiin. Arviona on, että vuonna 2027 luku kasvaa edelleen 5,85 miljardiin (*Number of Worldwide Social Network Users 2027*, ei pvm.).

KUVIO 1: Sosiaalisen median käyttäjät 2012-2023 (*Number of Social Media Users 2013-2023, 2023*)

Merkittäviä sosiaalisen verkostoitumisen sivustoja, joilla on kansainvälinen käyttäjäkunta, on yli kaksisataa ja niiden määrä kasvaa nopeaa vauhtia. Niistä on kehittynyt hyvin monipuolisia alustoja, joilla on mahdollista julkaista mm. kuva-, teksti- ja videosisältöjä. Koska monet käyttävät, ja useimmat palveluista ovat myös käytettävissä mobiililaitteilla, on mahdollista tuottaa palveluihin sisältöä lähes missä tahansa ja usein vieläpä reaaliaikaisesti. (Scaife, 2017, s. 5)

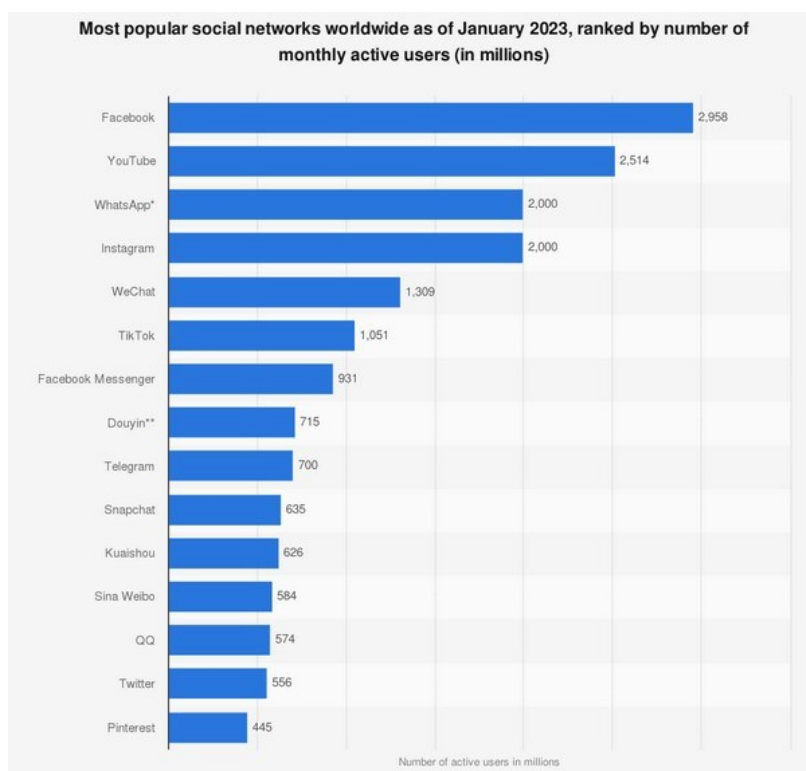
Sosiaalisen median (Social media) ja sosiaalisen verkostoitumisen (Social networking) erona on, että sosiaalista mediaa käytetään pääsääntöisesti kommunikointiin. Sosiaalista verkostoitumista puolestaan käytetään ihmisten verkostoitumiseen. Sekä sosiaalinen media, että sosiaalinen verkostoituminen voivat yhdistyä samassa palvelussa. Esimerkkinä voidaan käyttää Facebookia, jossa sosiaalisen verkostoitumisen osa ovat sen ryhmät, joissa ihmiset lisäävät toisiaan tarkoituksella omiksi ryhmikseen. Sosiaalisen median ulottuvuus palvelussa puolestaan on käyttäjän oma sivu, tai "seinä" jossa kommunikoidaan julkisesti ja se on muiden palvelun käyttäjien vapaasti nähtävillä. ("Social Networking Site", 2022)

3.2 Erilaisten sosiaalisen median alustojen laaja kirjo

Erilaisia sosiaalisen median alustoja on paljon. Jotkin niistä ovat luonteeltaan "paikallisempia", eli pääosin kohdennettu palvelemaan tietyn maantieteellisen alueen, kieliryhmän, tai ideologian perusteella rajautuvaa käyttäjäjoukkoa. Toiset sosiaalisen median palvelut puolestaan ovat perusajatukseltaan globaaleja ja pyrkivät saavuttamaan mahdollisimman laajan käyttäjäkunnan ilman pyrkimyksiä tarkkoihin kohdennuksiin.

Sosiaalisen median alustojen suosio vaihtelee eri käyttäjäryhmissä. Nuorten keskuudessa suosion nousu ja lasku saattaa tapahtua varsin nopeasti trendien muuttumisen myötä. Nuorisokulttuurin muutokset sosiaalisen median ympäristössä ovat osoittautuneet varsin nopeatempoisiksi. Esimerkiksi TikTokin suosio on viimevuosien aikana kasvanut suuresti ja sen käyttäjistä lähes seitsemänkymmentä prosenttia on iältään alle kaksikymmentävuotiaita. Facebook puolestaan on selkeästi eniten aikuisten suosima sosiaalisen median palvelu. (*The 2022 Social Media Users Demographics Guide* | Khoros, ei pvm.)

Suurimmiksi kasvaneet sosiaalisen median alustat ovat trendien vaihteluista huolimatta onnistuneet ainakin toistaiseksi vakiinnuttamaan asemansa digitaalisessa maailmassa ja oletettavaa on, ettei niiden jalansija ole aivan lähitulevaisuudessa katoamassa. Tammikuussa 2023 neljä suurinta sosiaalisen median alustaa olivat Facebook, Twitter, WhatsApp ja Instagram (*Biggest Social Media Platforms 2023*, ei pvm.).

KUVIO 2: Suurimmat sosiaalisen media alustat tammikuussa 2023 (*Biggest Social Media Platforms 2023*, ei pvm.)

4 TERRORISMI

4.1 Terrorismin historia

Terrorismi ei ilmiönä ole uusi, vaan juontaa juurensa kauas menneeseen. Terrorismin kaltaista toimintaa on ensimmäisen kerran mainittu kirjallisuudessa olleen ajanlaskun alun tietämällä, noin 50–70 jaa. Tuolloin toimi Sikarius-liike (Kreikaksi sikarioi, ”tikarimiehet”) Palestiinan alueella, joka koostui roomalaisten valtaa vastustaneista juutalaisryhmistä. Tunnetuksi liikkeen teki sen toteuttamat surmatyöt, jotka kohdistuivat merkittäviin juutalaisiin, jotka tekivät yhteistyötä roomalaisten kanssa. Murhat toteutettiin julkisilla paikoilla, iskemällä uhria tikarilla. Tämän jälkeen murhaaja kätki tikarin vaatteisiinsa ja poistui paikalta sulautumalla väkijoukkoon. Murhien lisäksi heidän toimintatapoihinsa kuului myös panttivankien ottaminen, vaatimuksena vangittujen toveriensa vapauttaminen panttivangin vapautusta vastaan. (Malkki, 2020, s. 72)

Historiankirjoihin ovat jääneet myös nisarit, jotka Euroopassa tunnettiin nimellä assasiinit. Nisarit olivat shiialais-ismaililaisista muslimeista koostuva radiikaali liike, joka toteutti salamurhia. Salamurhilla pyrittiin vaikeuttamaan vastustajan toimintaa, sekä levittämään pelkoa. Nisarien legenda kasvoi suureksi ja varsinkin Euroopassa tarinat saivat eppisiä mittasuhteita. Eurooppalaisille nisarit tulivat alun perin tutuksi ristiretkien myötä. Luomastaan pelosta huolimatta nisarit eivät kyenneet syrjäyttämään vastustajiaan ja 1200-luvun puolivälin jälkeen nisarit olivat menettäneet asemansa. Suurimmalta osin varhaiset, terrorismin piirteitä omaavat teot ovat olleet uskonnollisten ja poliittisten johtohenkilöiden salamurhia, kuten sikariusten ja assasiinien tapauksessa. (Malkki, 2020, ss. 74–75)

Ensimmäisenä modernina terroritekona joissain tutkimuksissa pidetään vuoden 1605 ruutisalaliittoa, jonka suunnitelma paljastui viime hetkellä. Iskun tavoitteena oli asettaa suuri räjähdde parlamenttitalon kellarikerrokseen Lontoossa ja surmata sillä parlamentin edustajia, sekä ennen kaikkea kuningas Jaakko I. (Malkki, 2020, s. 75) Ruutisalaliiton yksi kiinni jääneistä tekijöistä oli Guy Fawkes, jonka kasvoja imitoivat naamiot ovat nousseet yhdeksi

anonyymiyden ja hakkeritoiminnan tunnuksiksi 2000-luvun populaarikulttuurissa. Anonymous-hakkeriryhmään kuuluvat mielenosoittajat tekivät naamion tunnetuksi vuoden 2008 Project Chanology -protestissaan skientologiakirkkoa vastaan keinona salata henkilöllisyytensä kirkolta, joka väitetyesti ahdistelee arvostelijoitaan (*Guy Fawkes Mask*, ei pvm.).

Sana terrori on ollut eurooppalaisissa kielissä jo kauan, mutta sana terrorismi sen nykymerkityksessä tuli käyttöön ranskassa. Joidenkin tulkintojen mukaan terrorismin alku määritetään sen perusteella tähän historian vaiheeseen. Tarkemmin ajoitettuna puhutaan vuosien 1793–1794 tapahtumista, jolloin jakobiinien terrorissa surmattiin kuolemantuomion kautta ainakin 16000 ihmistä, todennäköisesti enemmänkin. Terroria pidettiin vallankumouksen vakiinnuttamisen ja sen puolustamisen kannalta välttämättömänä vallitsevassa tilanteessa. Tällä tavoin terrorin perusteltiin olevan väline demokratian varmistamiseen. Jakobiinien kiihtyvätahtinen teloitustoiminta kuitenkin johti heidän syöksäntensä vallasta. Pian tämän ”terrorin hallinnon” kaaduttua sanat ”terrori” ja ”terrorismi” vakiintuivat yleisesti käyttöön. Jos terrorismin historian alkupiste asetetaan siihen hetkeen, kun yhteiskunnalliset edellytykset ovat olemassa nykyisen muotoiselle terrorismille, voidaan se sijoittaa 1800-luvun loppupuolelle. Tämän tulkinnan mukaan nykyisen kaltainen, moderni terrorismi, on tullut mahdolliseksi vasta modernin yhteiskunnan kehityttyä. (Malkki, 2020, s. 77,79)

4.2 Terrorismi ja terroristi käsitteinä

Terrorismiin liittyvää aihetta käsiteltäessä on tärkeää pyrkiä määrittelemään terrorismi käsitteenä mahdollisimman kattavasti. Terrorismi-käsitteen määrittely kuitenkin on hyvin haastavaa. Yleispätevää, tarkkaa määritelmää sille on yritetty saada tuotettua niin poliittisen, kuin akateemisenkin kentän toimijoiden työn tuloksena jo pitkään, mutta toistaiseksi tuloksetta. Yhtenä ongelmakohtana on ollut se, että yksikään henkilö tai organisaatio ei itse määrittele itseään terroristiksi, tai terroristiseksi toimijaksi. Kyseinen määrittely tulee aina jonkun muun tahon määrittelemänä. Yleensä tämä tapahtuu niiden maiden hallitusten toimesta, joihin niiden näkökulmasta terrorismiksi mielletävä isku kohdistuu. Terrorismi sanana on poliittisesti ja moraalisesti hyvin voimakkaasti latautunut. (Malkki, 2020, ss. 34–38) Koska esimerkiksi panttivankien ottaminen ja pommi-iskun tekeminen ovat rikoslaissa jo rikoksiksi määriteltyjä tekoja, niiden toteutuksen tarkoituksena määrittelee, onko kyseessä terroristinen teko vai ei. Minkään tietyn väkivallan muodon ei voida itsessään tulkita olevan terrorismia (Malkki, 2020, s. 43). Tämän perusteella voidaan pohtia, määrittäykö terrorismi ennemminkin teon takana olevan ideologian, kuin itse teon perusteella. (Townshend, 2002, s. 3). Erilaisista kansallisista tulkinnoista on löydettävissä yhteisiä elementtejä. Yhdysvaltojen, Iso-Britannian ja Saksan lainsäädännössä kolme yhteistä tekijää ovat väkivallan käyttö, poliittiset päämäärät ja tavoite levittää pelkoa kohdeväestössä. (Scaife, 2017, s. 12)

Toisen henkilön terroristi on toisen vapaustaistelija. Tämä vertaus kiteyttää hyvin sen miksi on todennäköisesti mahdotonta luoda yhtä kaikenkattavaa määritelmää terrorismille. Jokainen taho vääjäämättä luo sanalle merkityksen omasta näkökulmastaan. On ehdotettu, että tarkan määritelmän sijaan määritelmä kuitenkin rakennettaisiin sellaisten tekojen ympärille, joita terroristit yleisimmin käyttävät. Tällaisia ovat esimerkiksi kaappaus, kidnappaus ja salamurha. Määrittelyyn mukaan laskettavat tavat eivät juurikaan esiinny perinteisen sodankäynnin yleisimmin käytetyissä taktiikoissa, jolloin voitaisiin tehdä selkeämmin eroa terrorismin ja sotilaallisen konfliktin välillä. Tämä määrittelytapa kuitenkin on osoittautunut toimimattomaksi, sillä hyvin monet terrorismille tyypilliset toimintamallit löytyvät myös niin rikoslaissa rikoksiksi määriteltynä, kuin sodankäynnin taktiikoistakin. Melko lailla kaikissa versioissa terrorismin määrittelyistä ydinajatuksena on, että terrorismi on väkivallan käyttöä jonkin poliittisen päämäärän saavuttamiseksi. Samalla tavoin voidaan määritellä myös sota. (Townshend, 2002, s. 4)

Terrorismilla ja sodalla on paljon yhteistä. Kuten edellä mainittua, ne voidaan halutessa määritellä hyvin samalla tavalla ja monia toimintatapoja hyödynnetään niin terrorismin, kuin sodankäynninkin puitteissa. Erään määritelmän mukaan valtiot sotivat ja ne, jotka ovat liian heikkoja nousemaan valtioita vastaan avoimesti, turvautuvat terrorismiin. Tässä määrittelyssä tosin ei oteta huomioon vastarintatoiminnan mahdollisuutta, jolloin operaatiot kohdistuvat pääasiallisesti vihollisen sotilaskohteisiin, eikä terrorismille ole tarvetta. (Townshend, 2002, ss. 5–6)

Useiden tutkijoiden näkemyksen mukaan termiä "terrorismi" ei tulisi käyttää lainkaan tietyyntyyppisen väkivallan nimityksenä akateemista tutkimusta tehtäessä. Perusteena sille on, että termi ei ole väkivallan muotoa systemaattisesti kuvaava, vaan sen käytöllä on poliittiset tarkoitukset. Poikkeuksena tähän on tutkimus, jossa käsitellään termin käyttöä politiikan teon ja julkisen keskustelun yhteydessä. (Malkki, 2020, s. 39)

Vaikka terrorismin akateeminen määrittely ei ole yksiselitteistä ja yksimielistä, osa tutkijoista puolestaan on sitä mieltä, että sanaa tulee siitä huolimatta käyttää myös tutkimuksessa. Perusteena tähän on näkemys, että termin hylkäämisestä johtuvat seuraukset olisivat haitallisempia, kuin sen käyttäminen. Terrorismi sanana on niin vakiintunut käyttöön, että akateemisessa tutkimuksessa siitä luopuminen saattaisi johtaa tutkimustulosten jäämiseen vaille huomiota poliittisessa päätöksenteossa sekä julkisessa keskustelussa. Lisäksi terrorismin tutkimus on myös olemassa omana tutkimusalanaan. (Malkki, 2020, s. 40)

Jotta terrorismia voidaan tutkia, täytyy se kuitenkin jollain tutkijoiden riittävässä määrin hyväksymällä tavalla saada määritettyä. Jos tutkijoiden käsitys terrorismista tutkimuksen yhteydessä eroaa merkittävästi, ei tutkimustieto voi syventyä ja kehittyä kuten sen pitäisi. Ihanteena akateemisessa tutkimuksessa pidetään puolueettomuutta ja systemaattisuutta. Näiden ominaisuuksien tulee ulottua myös tutkimuskohteen määrittelyyn. Nämä kriteerit eivät täyty, jos tutkimuksessa määritelmänä terrorismille käytetään vain niitä ryhmiä, joita

julkisessa keskustelussa kutsutaan terrorismiksi. Tällöin määritelmä perustuu mielipiteisiin, eikä itse ilmiön piirteisiin, kuten hyvän tieteellisen käytännön mukaista on. (Malkki, 2020, s. 41)

Akateemisessa tutkimuksessa hyväksyttynä periaatteena määritellä terrorismia on ollut lähestyä sitä toimintatapana. Käsitys toimintatavasta rakentuu yhteisymmärrykseen ydinpiirteistä, jotka terroriteoille ovat tyypillisiä. Tosin tässäkin määrittelytavassa on kiistanalaisuuksia, kuten onko tutkimuksen kohteeksi otettava kaikki teot, jotka sisältävät ydinpiirteet vai pitäisikö määritelmän kriteereihin tehdä lisäyksiä perustuen siihen, millainen taho iskuista on vastuussa tai millainen on konteksti, jossa ne tapahtuvat. (Malkki, 2020, s. 42)

Terrorismilla toimintatapana on löydettävissä kolme ydinpiirrettä. Terrorismin ero muihin väkivallantekoihin tulee erityisesti tekojen taustalla olevan tarkoituksen kautta. Ydinpiirteistä kaksi ensimmäistä liittyvät juuri siihen. Ensimmäinen ydinpiirre on huomion saaminen. Vaikka median kautta välittyy käsitys siitä, että terrori-iskujen aiheuttama tuho ja sen mahdollisimman suuri laajuus ja vakavuus on terrorismin ensisijainen tavoite, näin ei kuitenkaan ole. Vaikka terrorismissa on kysymys väkivallasta, on tavoitteena ennen kaikkea saavuttaa terroriteolle mahdollisimman paljon huomiota. Mitä järkyttävämpi ja tuhoisampi isku on, sitä enemmän sillä todennäköisesti on mahdollista saada yleisöä. (Malkki, 2020, s. 43; Townshend, 2002, s. 8)

Toisena ydinpiirteenä on viestin välittäminen. Se on myös terroritekojen pääasiallinen tarkoitus. Väkivallan avulla pyrkimyksenä on saada vaikutettua käyttäytymiseen ja asenteisiin. Tämän vaikutuspyrkimyksen kohteena eivät ole iskujen uhrit, vaan mahdollisimman laajat ihmisjoukot. Mitä laajempi mediahuomio iskulle saadaan, sitä suuremman yleisön nähtävälle ja kuultaville viestiä sen avulla voidaan levittää. Tehokkaimmin mediahuomiota todennäköisesti saadaan teoille, jotka ovat erityisen dramaattisia ja tapahtuvat kohteessa, jossa on paljon ihmisiä ja joka on median saavutettavissa helposti ja nopeasti. (Malkki, 2020, s. 43; Townshend, 2002, s. 9)

Kolmantena ydinpiirteenä pidetään sitä, että terroriteolla on uskonnollinen tai poliittinen tavoite. Esimerkkinä voidaan ajatella vaikkapa tilanne, jossa rikolliset kaappaavat henkilön ja esittävät suuren rahallisen lunnasvaatimuksen hänen vapauttamisekseen. Koska rikollisten tavoitteena on saada toiminnastaan vain taloudellista hyötyä, ei tekoa voida pitää terrorismina. Jos taas vaatimuksena olisi rahan sijaan esimerkiksi hallituksen suostuminen poliittisiin myönnytyksiin, tilanne olisi toinen ja tekoa voitaisiin ajatella terrorismina. (Malkki, 2020, s. 43)

Terrorismista on olemassa laaja ja suppea määritelmä, joita käytetään tutkimuksessa. Laajan määritelmän mukaan terrorismi ymmärretään suunnitelmallisena väkivallantekona, jonka tarkoituksena on vaikuttaa teon suoraa kohdetta laajemman ihmismäärän käyttäytymiseen ja asenteisiin. Sitä kautta sen tavoitteena on edistää tavoitteita, jotka ovat uskonnollisia tai poliittisia. Laajan määritelmän mukaan kaikki edellä mainitun kaltainen toiminta katsotaan tutkimuksessa terrorismiksi siitä riippumatta, mitä mieltä ollaan teon

oikeutuksesta. Laaja määritelmä aiheuttaa sen, että tutkijat käsittelevät terrorismina paljon sellaisiakin tapahtumia, joita ei julkisuudessa yleensä nimitetä terrorismiksi. (Malkki, 2020, s. 45)

Terrorismin suppeassa määritelmässä ilmiö usein mielletään rajatummaksi, kuin laajassa määritelmässä. Näin laajasta joukosta hyvin erilaisissa tilanteissa tehdyistä teoista on erittäin vaikeaa, ja ehkä jopa mahdotonta tehdä yleistyksiä ja teorioita. Nämä käytännön syyt tukevat suppeamman määritelmän käyttökelpoisuutta tutkimuksessa. Yleisin raja, joka suppeassa määritelmässä tehdään, on valtioiden tekojen jättäminen ulkopuolelle tutkimuskohteesta ja näin ollen keskittyminen vain ns. ei-valtiollisiin toimijoihin. Tätä rajausta käytetään myös useiden terrorismitietokantojen perustana, joihin on kerätty maailmalla tapahtuneiden terrori-iskujen tietoja. Tällainen tutkimuksen rajaaminen ei luonnollisesti sulje pois sitä, etteivätkö valtiot olisi syyllistyneet tekoihin, jotka täyttävät terrorismin laajan määritelmän. Tutkijoiden piirissä on vallalla yleinen ajatus siitä, että silloin kun tarkastellaan valtioiden tekemiä terroritekoja, on kyseessä siinä määrin erilainen ilmiö, ettei sitä ole mielekasta tutkia erilaisten kapinallisryhmien toiminnan kanssa samassa yhteydessä. Kaikissa tapauksissa ei ole helppoa tehdä rajanvetoa valtiollisten ja ei-valtiollisten toimijoiden terrorismista. Syynä tähän on mm. se, että valtiot ovat toiminnallaan pyrkineet hämärtämään osallisuuttaan terroritekoihin toteuttamalla niitä siten, että teko vaikuttaa olevan kapinallisryhmän tekemä. Lisäksi valtiot ovat tukeneet terroritekoja tehneitä ei-valtiollisia ryhmiä silloin, kun se on ollut valtion edun mukaista. (Malkki, 2020, ss. 46–47)

Sanastokeskus TSK:n julkaisemassa, vuonna 2017 päivitettyssä kokonaisturvallisuuden sanastossa terrorismi on määritelty seuraavasti: ”Väkivaltainen kansallisen tai kansainvälisen lain sääntelyn vastainen toiminta tai sillä uhkaaminen, jonka tarkoituksena on levottomuuden ja vakavan pelon synnyttäminen. Useimmiten terrorismin tavoitteena on pakottaa poliittiset päättäjät tekemään tai jättämään tekemättä jotain tekijöiden tahdon mukaisesti. Tyypillistä terrorismille on myös medianäkyvyyden hyväksikäyttö päämäärien saavuttamiseksi”. (Sanastokeskus, 2017)

4.3 Terrorismin eri tyypit

Median uutisoinneissa on jo vuosien ajan korostunut uskonnollisesti motivoitunut terrorismi, ääri-islamistisen terrorismin muodossa. Terrorismin tyypejä voidaan luokitella olevan kuitenkin useita. Tyyppien määrittelystä ei ole olemassa yhtä yhtenäistä näkemystä, vaan eri instanssit ja tutkijat ovat tehneet niistä omia tulkintojaan.

Europolin luokittelun mukaan kategorioita on viisi: Jihadistinen terrorismi, etnonationalistinen ja separatistinen terrorismi, vasemmistolainen ja anarkistinen terrorismi, oikeistolainen terrorismi, sekä yhden asian liikkeet. (Europol, ei pvm.)

Jihadistisen terrorismin sijaan Namosha Veerasamy käyttää tutkimuksessaan termiä uskonnollinen terrorismi. Muita terrorismin muotoja hän mainitsee olevan etnonationalistinen separatistinen terrorismi, vallankumouksellinen terrorismi, äärioikeistolainen ekstremistinen terrorismi, New Age terrorismi ja hakkeriterrorismi. (Veerasamy, 2010)

Gus Martinin mukaan terrorismin tyyppejä puolestaan on kahdeksan. Ne ovat uusi terrorismi, valtioterrorismi, toisinajattelijaterrorismi, uskonnollinen terrorismi, ideologinen terrorismi, kansainvälinen terrorismi, rikollinen toisinajattelijaterrorismi ja sukupuolivalikoiva terrorismi. (Martin, 2017)

4.4 Kyberterrorismi

Kyberterrorismi on verrattain uusi terrorismin ilmenemismuoto, koska yhteiskunnalliset edellytykset sen toteutumiselle teknisen kehityksen muodossa ovat olleet olemassa vasta joitakin vuosikymmeniä. Kuten terrorismin kohdalla on käynyt, myös kyberterrorismille on ollut vaikeaa löytää selkeää ja yhdenmukaista määritelmää. Kyberterrorismista on tullut suosittu sana erilaisissa medioissa, joka osaltaan on johtanut sen liikakäyttöön ja virhetulkintoihin. Tutkija Barry Collin otti 1980-luvun puolivälissä käyttöön sanan ”kyberterrorismi”. Kyberterrorismi koostuu kahdesta käsitteestä, kyberulottuvuus ja terrorismi. Siinä yhdistyy myös kaksi modernin ajan pelon kohdetta. Teknologian ja terrorismin pelko. Teknologian ja terrorismin yhdistyminen tuo maailmaan uusia merkittäviä uhkia, joiden vaikutuksia on vaikea ennustaa. (Conway, 2002, ss. 2–4)

Vuonna 2018 julkaistu kyberturvallisuuden sanasto määrittelee kyberterrorismin seuraavasti: ”Terroristinen toiminta, jossa hyökätään tietojärjestelmien kautta kansalaisia, liike-elämää, yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja tai kriittistä infrastruktuuria tai muuta kohdetta vastaan.” (Turvallisuuskomitea, 2018, s. 27)

The Center for Strategic and International Studies (CSIS) määrittelee Kyberterrorismin: ”The use of computer network tools to shut down critical national infrastructures or to coerce or intimidate a government or civilian population.” (Tafoya, 2011)

NATO:n vuonna 2008 julkaisema määritelmä puolestaan on: ”A cyber attack using or exploiting computer or communication networks to cause sufficient destruction to generate fear or intimidate a society into an ideological goal.” (Kostadinov, 2012)

Jordan Plotnek ja Jill Slay ovat tutkimuksessaan pyrkineet luomaan uuden yhtenäisen määritelmän kyberterrorismille, joka perustuu olemassa olevaan kirjallisuuteen ja termin yleiseen käyttöön. Tutkimuksessa kerättiin mahdollisimman kattavasti kaikki kirjallisuudesta löydettävät määritelmät kyberterrorismista. Kyberterrorismin taksonomiaa käytettiin avainsanojen tunnistamiseen ja kategorisointiin jokaisesta löydetyistä määritelmästä. Avainsanoista koostetusta listasta oli mahdollista tunnistaa kaikki tärkeät elementit, joiden pohjalta uusi kyberterrorismin määritelmä voitiin rakentaa. Tutkimuksen tuloksena syntynyt määritelmä oli: ”Cyberterrorism is the pre-meditated attack or threat thereof by

non-state actors with the intent to use cyberspace to cause real-world consequences in order to induce fear or coerce civilian, government, or non-government targets in pursuit of social or ideological objectives. Real-world consequences include physical, psychosocial, political, economic, ecological, or otherwise that occur outside of cyberspace.” (Plotnek & Slay, 2021, ss. 2–8) Nähtäväksi jää, minkälaisen vastaanoton tutkimuksessa luotu määritelmä saa ja tuleeko se yleistymään korvaten vanhat määritelmät.

4.5 Terrorismin kaltainen toiminta Suomessa

Suomen ensimmäiseksi terrori-iskuksi on määritelty vuonna 2017 Turussa tapahtunut joukkopuukotus. Terrorismin laajaa määritelmää edustavan amerikkalaisen terrorismitietokannan, Global Terrorism Databasen listalla on kuitenkin useampia tapahtumia Suomea koskien, kuten Jokelan kouluampuminen (MTV uutiset, 2017). Syyskuussa 2023 Global Terrorism Databasesta löytyi hakutuloksena kaiken kaikkiaan kaksikymmentäviisi Suomeen merkittyä tapahtumaa. (GTD, 2023)

Terrorismin laajan määritelmän mukaan terrorismi tyypillisesti on väkivaltaa, jonka taustalla oleva tarkoitusperä on uskonnollinen tai poliittinen ja jolla on pyrkimyksenä yhteiskunnallisiin asioihin vaikuttaminen. (Malkki, 2020, s. 45) Jokelan kouluampumista ei kuitenkaan ole tulkittu Suomessa terrorismiksi, vaikka kouluampuja, Pekka-Eric Auvinen, määritteli kirjoittamassaan manifestissa tekonsa nimenomaan poliittiseksi terrorismiksi (MTV uutiset, 2017).

Auvinen käytti sosiaalista mediaa teostaan ilmoittamiseen julkaisemalla YouTubessa videon nimeltä ”Jokela High School Massacre - 11/7/2007”. Hän myös julkaisi mm. manifestinsa, ”Luonnollisen valitsijan manifesti”, sisältäneen tiedostopakettin Rapidshare-tiedostonjakopalvelussa. (Internet Archive, 2019)

Terrorismi on Suomessa mielletty pitkään ei-suomalaiseksi ilmiöksi ja termin käyttöä on vältelty varsinkin, jos tekijänä on ollut suomalainen henkilö. Muualla tapahtuneiden iskujen osalta puolestaan sanaa ”terrorismi” on käytetty huomattavasti useammin ja toistuvammin. Selityksenä siihen, että suomessa tapahtuneita iskuja on harvoin kutsuttu terrorismiksi, on merkittävässä määrin se, että iskuja seuranneessa keskustelussa esitetyt ratkaisumallit ovat olleet harvoin sellaisia, joiden perustelussa olisi terrorismin käsitteestä ollut hyötyä kaikkineen oheismerkityksineen. Selitystä terrorismi-sanankäytön haluttomuuteen on löytynyt myös kriisintilanteiden hallinnan perinteestä. Perinteisesti Suomessa on kriisitilanteisiin ennemminkin alireagoitu, kuin ylireagoitu ja joissain tapauksissa jopa vältelty kutsumasta tilannetta kriisiksi. Yhdeksi syyksi siihen on väitetty olleen, että Suomen mainetta ei ole haluttu horjuttaa vakaana ja rauhallisena pohjoismaana. Terrorismi-sanankäyttöä on vältelty joskus myös sen vuoksi, että sen on ajateltu levittävän tarpeetonta huolta ja paniikkia laajassa yleisössä. Suojelupoliisin päällikkönä toiminut Ilkka Salmi torjui kouluampumisten terrorismina pitämisen osittain siitä syystä, että se voisi lietsoa turhaa pelkoa. (Malkki, 2020, ss. 28–30)

GTD ID	DATE	COUNTRY	CITY	PERPETRATOR GROUP	FATALITIES	INJURED	TARGET TYPE	REGION	ATTACK TYPE	WEAPON TYPE
202004190021	2020-04-19	Finland	Pedersore	Conspiracy theory extremists	0	0	Telecommunication	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201910010001	2019-10-01	Finland	Kuopio	Unknown	1	10	Educational Institution	Western Europe	Armed Assault	Firearms,Melee
201907190011	2019-07-19	Finland	Hyvinkaa	Unknown	0	0	Religious Figures/Institutions	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201901120018	2019-01-13	Finland	Kangasala	Unknown	0	0	Private Citizens & Property,Private Citizens & Property	Western Europe	Armed Assault	Firearms
201809230015	2018-09-23	Finland	Joensuu	Unknown	0	0	Religious Figures/Institutions	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201708180014	2017-08-18	Finland	Turku	Jihadi-inspired extremists	2	9	Private Citizens & Property,Private Citizens & Property,Private Citizens & Property	Western Europe	Armed Assault	Melee
201703240013	2017-03-24	Finland	Helsinki	Unknown	0	1	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201606100057	2016-06-10	Finland	Vantaa	Animal Liberation Front (ALF)	0	0	Transportation	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201603260026	2016-03-26	Finland	Ylivieska	Unknown	0	0	Religious Figures/Institutions	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201602040039	2016-02-03	Finland	Petajavesi	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201512270052	2015-12-27	Finland	Pargas	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201512120044	2015-12-12	Finland	Kangasala	Unknown	0	1	Private Citizens & Property	Western Europe	Armed Assault	Melee,Melee
201512120043	2015-12-12	Finland	Asikkala	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201512100038	2015-12-10	Finland	Tampere	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201512040039	2015-12-04	Finland	Rauma	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201512010049	2015-12-01	Finland	Kankaanpaa	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201511210065	2015-11-21	Finland	Oulu	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201510070075	2015-10-07	Finland	Lammi	Unknown	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
201509240059	2015-09-24	Finland	Keltakangas	Anti-Immigrant extremists	0	0	Private Citizens & Property	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
200810210010	2008-10-21	Finland	Helsinki	Kurdistan Workers' Party (PKK) (suspected)	0	1	Government (Diplomatic)	Western Europe	Facility/Infrastructure Attack	Incendiary
200711070003	2007-11-07	Finland	Tuusula	Neo-Fascist extremists	9	13	Educational Institution	Western Europe	Armed Assault	Firearms
199508250006	1995-08-25	Finland	Helsinki	Unknown	0	1	Police	Western Europe	Bombing/Explosion	Explosives
199403250009	1994-03-25	Finland	Kotka	Unknown	0	0	Government (General)	Western Europe	Bombing/Explosion	Explosives
199203270005	1992-03-27	Finland	Helsinki	Unknown	0	0	Government (General)	Western Europe	Bombing/Explosion	Explosives
198606160009	1986-06-16	Finland	Helsinki	Unknown	0	1	Journalists & Media	Western Europe	Bombing/Explosion	Explosives

KUVIO 3: Global Terrorism Databasen Suomea koskevat hakutulokset. (GTD, 2023)

5 TERRORISTIEN TAVOITEET SOSIAALISESSA MEDIASSA TOIMIMISESSA

5.1 Rekrytointi

Terroristit käyttävät erilaisia keinoja doktriininsa välittämiseen ja uusien seuraajien radikalisointiin. Sosiaalisen median suosion räjähdysmäinen kasvu viime vuosina on johtanut siihen, että terroristiryhmien julkaisema sisältö tavoittaa sosiaalisen median kautta suuria ihmismääriä globaalisti ja hyvin nopeasti. Propagandan levittämistä ja rekrytointia voidaan tehdä lähes mistä tahansa, minne tahansa. Terroristijärjestöt ja niiden jäsenet ovat panostaneet voimakkaasti presenssiin sosiaalisen median palveluissa, kuten Facebook ja Twitter. Sosiaalisen median alustoilla toimiminen on mahdollistanut terroristeille tehokkaan keinon tunnistaa ja ottaa kohteeksi henkilöitä, jotka ovat alttiita heidän propagandalleen. Tällaisia henkilöitä tavoittamalla terroristit pyrkivät saamaan uusia kannattajia ja radikalisoimaan henkilöitä olemaan valmiita jopa toteuttamaan terrori-iskuja. Sosiaalisen median kautta tehtävän vaikuttamisen kautta terroristien on ollut mahdollista toteuttaa propagandan levitystä ja värväystoimintaa myös länsimaissa, joissa se perinteisin keinoin, kuten kasvatusten tapaamisin ja koulutusleirejä järjestämällä toteutettuna olisi merkittävästi vaikeampaa ja riskialttiimpaa. (Waskiewicz, ei pvm.)

Isis on käyttänyt sosiaalisen median alustoja kuten YouTube, Twitter ja Facebook magneettina, joka on houkuttellut tuhansia katselukertoja, kommentteja ja viestejä. Esimerkiksi YouTubessa julkaistujen videoiden avulla se aloitti miljardi euroa -kampanjansa, jossa muslimeja kehoitettiin liittymään Isisiin. Videot houkuttelivat suuria yleisöjä, ja niihin liitettiin sanat: "Tukekaa ylpeästi muslimien asiaa". (Awan, 2017)

Erityisesti nuoret käyttävät sosiaalisen median palveluita aktiivisesti, joten heidän tavoittamiseensa ne toimivat tehokkaina kanavina. Terroristijärjestöistä varsinkin Isis on panostanut toimintaan kyberympäristössä ja julkaissut

sosiaalisen median alustoilla nuorille suunnattua materiaalia, jossa Isis-taistelijat on esitetty "cooleina" ja hohdokkaina hahmoina. Tällaisen viestinnän on arvioitu vetoavan erityisesti nuoreen yleisöön ja Isisin tavoitteissa on ollut radikalisoida ja luoda uusi sukupolvi kyber-jihadisteja. Brittilähtöinen Isis-taistelija Abu Summayyah al-Britani eräässä verkkolähetyksessään mainosti Syyriassa taistelemisen olevan parempaa kuin erittäin suosittu sotapelin, Call Of Duty:n pelaaminen. Verkkoon on ilmestynyt myös muita suoraan nuorisolle kohdistettuja videoita, joissa mm. Isisin johtaja Abu Bakr Al-Baghdadi oli kehottanut sunninuoria taistelemaan Isisin puolesta. (Awan, 2017)

KUVIO 4: Isisin julkaisema propagandakuva (Kingsley, 2014)

Viimeaikoina on havaittu nuorten verkossa tapahtuvan väkivaltaisen radikalisoitumisen lisääntyneen. Keskeisenä, nousevana trendinä on kansainvälisesti ollut nuorten väkivaltainen, ideologisesti riippumaton radikalisoituminen. Useissa Euroopan maissa on onnistuttu estämään iskuhankkeita, jotka ovat olleet alaikäisten suunnitteleamia. Trendi todennäköisesti on koskettanut myös Suomea, sillä terrorismitilanne Suomessa usein seuraa kansainvälisiä kehityskulkuja. Verkkoympäristö, joka ihannoii terrorismia ja julistaa poliittisen väkivallan välttämättömyyttä toimii kasvualustana ja yhteisönä nuorille, jotka ovat kiinnostuneet radikaalista ideologiasta tai kannattavat sitä. (Suojelupoliisi, 2023)

Isisin taktiikka käyttää sosiaalisen median alustoja on antanut heille mahdollisuuden suoraan viestintään laajemman maailmanlaajuisen yleisön

kanssa ja antanut heille foorumin, jolla toiminta on paljon tehokkaampaa, kuin värvätä ihmisiä kasvotusten. Vetoavilla ja hyvin tuotetuilla videoilla on pystytty houkuttelemaan niitä, jotka ovat alttiita tälle ääri-ideologialle. Tämän seurauksena Isis on pystynyt luomaan vaikutteita nuorten ja vaikutuksille alttiiden ihmisten mieliin. Nämä kohdeyleistöt ovat myös todennäköisemmin niitä, jotka aktiivisimmin käyttävät sosiaalisen median eri palveluita. (Awan, 2017)

Myös Suomalaisiin ja Suomessa asuviin nuoriin on kohdistunut ääriliikkeiden rekrytoityritystä. Kanavana rekrytoinnissa ovat olleet sosiaalisen median lisäksi esimerkiksi videopelialustat ja pimeän verkon foorumit. Vaikka julkinen verkko toimii jihadististen liikkeiden pääasiallisena kanavana rekrytoinnissa, ne käyttävät siihen ja materiaalin levittämiseen aktiivisesti myös pimeää verkkoa. (Juonala, 2021)

Rekrytoijat ovat voineet käyttää sosiaalista mediaa rekrytoinnin ulkoistamiseen sotatoimialueiden ulkopuolella sijaitseviin taistelijoiden keskuksiin. Laajat yleisöt on kyetty tavoittamaan suoraan, ja viestiä on voitu vahvistaa useiden alustojen kautta tapahtuvan monistamisen avulla edullisesti ja tehokkaasti. Kourallinen verkkoaktivisteja voi nopeasti ja edullisesti levittää valtavia määriä rekrytointitavoitetta tukevaa materiaalia. Rekrytoijat ovat voineet käyttää verkottuneita alustoja uusien yleisöjen tavoittamiseen, mutta rekrytoijan ja potentiaalisen rekrytoitavan keskustelujen yksityisyyden turvaamiseksi kommunikaation siirto salattuun viestintäkanavaan on ollut tarpeellista pian ensikontaktin jälkeen. (Klausen, 2015)

5.2 Propaganda

Sosiaalisen median alustojen pääasiallinen käyttötarkoitus on ollut propagandan levittäminen. Kaikki muut verkkostrategian osa-alueet ovat olleet riippuvaisia siitä, sillä se antaa merkityksen ja kontekstin kaikelle muulle sisällölle.

Terroristijärjestöjen harjoittama propagandan levittäminen ei ole ollut uutta eikä vallankumouksellista, mutta sosiaalisen median käyttö on kuitenkin ollut merkittävä edistysaskel propagandan levittämismuutoksissa. Sosiaalinen media on helpottanut ääni-, video- ja staattisen sisällön jatkuvaa jakelua ennennäkemättömässä mittakaavassa, mikä on mahdollistanut pääkertomuksen luomisen ja vahvistamisen. Tämä kertomus antaa terroristiryhmän harjoittamalle väkivallalle kontekstin, merkityksen ja tarkoituksen. (West, 2016)

Digitaalisten laitteiden ohjelmistojen, kuten teräväpiirtokameroiden ja editointiohjelmistojen, hyvä saatavuus ja laaja kirjo ovat osaltaan mahdollistaneet terroristijärjestöjen tehokasta propagandatyötä ja parhaimmillaan ne ovat pystyneet tuottamaan videomateriaalia, jonka laatu vastaa Hollywood-elokuvien laatua. Korkealaatuisesta propagandasta on tullut tärkeää terroristijärjestöjen brändistrategian kannalta. Houkuttelevaksi saatu digitaalinen media ja uudenlaisten menetelmien käyttö vahvistavat brändiä. Siitä on tullut lähestymistapa, jota Isisin lisäksi monet muutkin terroristiryhmät ovat alkaneet hyödyntämään.

Logiikka on selkeä, sillä ryhmien on kyettävä innostamaan potentiaalisia seuraajiaan sekä erottumaan muista ryhmistä voittaakseen ihmisten sydämiä ja mieliä puolelleen. Uusien rekrytointien saaminen vaikeutunut, sillä ympäristössä on ollut enemmän kilpailua. (Zeiger & Gyte, ei pvm.) Propagandan vaikuttavuus riippuu toimivasta narratiivista. Ilman vetoavaa ja ymmärrettävää narratiivia propagandan vaikutus jää heikommaksi. Isisin etuna on ollut narratiivi, jota he ovat kehittäneet vuoden 2001 syyskuun terrori-iskuista saakka. (West, 2016)

Perinteiset sosiaalisen median alustat eivät ole mahdollistaneet salattua ja täysin turvallista viestintäkanavaa. Terroristijärjestöt ovat sopeutuneet tilanteeseen ja siirtäneet viestintäänsä salatuille alustoille, mikä on antanut niille mahdollisuuden pysyä viestinnässään lainvalvonta- ja tiedusteluviranomaisten edellä. Sosiaalinen media on yhä useammin ollut varattu propagandan levittämiseen, joka on luonteeltaan avointa ja julkista, kun taas Twitterin kaltaisia alustoja on käytetty antamaan ohjeita siihen, miten ja mitä salattuja alustoja käytetään. (West, 2016)

Suomessa radikaali-islamistisen propagandan levittäminen on keskittynyt salattuihin pikaviestisovelluksiin sekä keskusteluryhmiin. Myös äärioikeistolaisen terrorismin osalta, verkostoitumisen ja väkivaltaisen toiminnan edistämisen lisäksi, propagandan levittäminen sosiaalisen median alustoilla on ollut oleellinen osa toimintaa. (Suojelupoliisi, 2023)

5.3 Pelon ja vihan levittäminen

Ääriyhmät ovat pyrkineet levittämään vihaa käyttäen internetiä ja sosiaalista mediaa kanavanaan (Awan, 2017). Tunteet ovat ase, jota käytetään verkon viha- viesteissä. Viha-aktivistit levittävät viestejä, jotka herättävät voimakkaita tunteita uhreja (eli toisia) kohtaan. He esimerkiksi ovat lietsoneet pelkoa kaikkia muslimeja kohtaan esittämällä heidät väkivaltaisina ihmisinä. (Rauf, 2021)

Äärioikeistolaisen tekijän toteuttamasta Christchurchin terrori-iskusta Facebookiin kuvattu livevideo ei niinkään ollut väline viestin esiin tuomiseen vaan se oli itse viesti, josta enemmän kuin iskun tekijän julkaisema varsinainen manifesti. Hänen hyökkäyksensä keskeinen tarkoitus ei ollut vain tappaa muslimeja, vaan tehdä video siitä, kuinka joku tappaa muslimeja. (Macklin, 2019)

Irakissa ja Syyriassa taistellessaan Isis käytti sosiaalista mediaa kanavanaan tehokkaasti pelon luomisen ja levittämiseen. Se uhkaili vihollisiaan ja toi esiin julmia toimintatapojaan taistelussa. Ryhmän sotilaallista vaikutuskykyä lisäsi sen omien mediatoimiensa levittämä raakuuden maine, joka heikensi sen vihollisten vastarintaa ja sai jotkut jopa pakenemaan taistelusta. (Siegel, 2014)

Isis on julkaissut teloitusvideoita osana pelon levitykseen tähtäävää strategiaansa. Yksi ehkä tunnetuimmista tapauksista on journalisti Steven Sotloffin raaka mestaus vuonna 2014, jonka tallenne oli julkaistu YouTubessa. (CBS News, 2014)

KUVIO 5: Isisin julkaisema teloitusvideo. (Iraqi News, 2014)

5.4 Psykologinen sodankäynti

Terrorismi on usein käsitetty psykologisen sodankäynnin muodoksi (Weimann, 2004). Terroristit käyttävät Internetiä muun muassa psykologiseen sodankäyntiin esimerkiksi julkaisemalla yleisiä ja kohdennettuja uhkauksia ja hyökkäyssuunnitelmia, jotka voivat olla todellisia tai olla olematta, mutta jotka kuitenkin herättävät pelkoa siitä, että suuria terrori-iskuja on tulossa. (Woods, 2007) Monia muitakin tapoja on, kuten kauhistuttavien kuvien ja videoiden levittäminen. Näin tapahtui journalisti Steven Sotloffin lisäksi esimerkiksi amerikkalaisen toimittajan, Daniel Pearlin murhan yhteydessä vuonna 2002. Hänen mestauksensa videoitiin ja tallennetta levitettiin verkossa. (Weimann, 2004)

Internetissä sensuuri on ollut, ja jossain määrin on edelleen paikoin olematonta tai kierrettävissä, jolloin terroristit voivat välittää tarinoita, kuvia, uhkauksia tai viestejä riippumatta niiden paikkansapitävyydestä tai mahdollisista vaikutuksista. Pienikin terroristiryhmä voi vahvistaa viestiään ja liioitella sen merkitystä ja vaikutusta, sekä sen aiheuttamaa uhkaa (Weimann, 2004)

Isis on menestyksekkäästi käyttänyt strategista viestintää ja mediaa psykologisena aseena sodassa voimiansa vahvistamiseen, ulkomaisten taistelijoiden ja uusien kansalaisten houkuttelemiseen, ja taloudellisten resurssien hankintaan. Se ei ole ainoastaan onnistunut kansoittamaan sosiaalisen median alustoja, vaan onnistunut myös houkuttelemaan maailmanlaajuisen kannattajaverkoston, joka on levittänyt sen väkivaltaisia, ekstremististä sanomaa maailmanlaajuisesti. (West, 2016)

5.5 Radikalisointi

Väkivaltainen radikalisoituminen saattaa johtaa siihen, että henkilö liittyy terroristiryhmään. Väkivaltainen radikalisoituminen voi myös äärimmillään johtaa terroristisiin tekoihin. (*Väkivaltainen radikalisoituminen*, ei pvm.) Radikalisaatio on monimutkainen prosessi, johon on vaikea soveltaa yksinkertaista ja yleistettävää kaavaa (West, 2016). Sosiaalinen media on luonut terroristiryhmille uusia mahdollisuuksia tunnistaa ja ottaa kohteekseen henkilöitä, jotka ovat erityisen alttiita heidän propagandalleen. Perimmäisenä tavoitteena on ollut indoktrinoida ja radikalisoita nämä ihmiset niin, että he tuntevat itsensä pakotetuiksi tekemään terroritekoja. Terroristi-ideologiaan indoktrinoituneet henkilöt ovat usein saaneet paljon vaikutteita sosiaalisen median kautta. Tämä on koskenut erityisesti kotikutoisia terroristeja, jotka ovat syyllistyneet terroritekoihin länsimaissa. (Waskiewicz, ei pvm.) Isis on hyödyntänyt tehokkaasti tietoverkkoja tarkoituksiinsa. Se on käynyt omaa kybersotaansa käyttäen videoita, viestintäsovelluksia, sosiaalisen median alustoja ja julkaissut jopa oman sovelluksensa, pyrkien radikalisoimaan ihmisiä ja luomaan uuden sukupolven ”kyberjihadisteja”. Isis on propagandallaan pyrkinyt vaikuttamaan varsinkin nuoreen yleisöön ja radikalisoimaan ja värväämään nuoria sen avulla. (Awan, 2017)

Terroristiryhmät ovat alkaneet tutkia tekoälyn käyttöä verkossa tapahtuvassa radikalisoinnissa ja rekrytointistrategioissa. Esimerkiksi indonesialainen terroristi ja Isis-johtaja Bahrudin Naim loi botin (verkossa toimiva ”robottisovellus” tai -ohjelma, joka suorittaa itsenäisesti tehtäviä olemalla vuorovaikutuksessa järjestelmien ja käyttäjien kanssa) yhteydenpitoa varten potentiaalisten värvättyjen kanssa. Boti tervehti käyttäjiä automaattisella viestillä, indonesian kielellä ja jatkoi sen jälkeen propagandaviestejä ja videoita, kuten taistelijoitten haastatteluja, sekä kotitekoisten räjähteiden valmistusohjeita. Myös Al-Shabaabin uutistoimisto Shahada käytti botteja Telegramissa. Boti lähetti käyttäjille linkin viimeimpään käytössä olevaan kanavaan, minkä ansiosta Shahada pystyi pysymään jatkuvasti yhteydessä seuraajiinsa, vaikka heidän kanaviansa pyrittiin aktiivisesti estämään. (Zeiger & Gyte, ei pvm.)

Internetin ja sosiaalisen median palvelujen välityksellä tapahtuvalla vuorovaikutuksella ja viestinnällä on monenlaisia rooleja liikkeiden toiminnan kannalta. Yksi lähemmän tarkastelun arvoinen aihe on sosiaalisen median välityksellä tapahtuvan kommunikaation merkitys henkilön radikalisoitumisessa. Myös Suomessa on pohdittu verkkoradikalisoitumista, eli verkon kautta tapahtuvaa radikalisoitumista ja väkivaltaisten iskujen suunnittelua ja toteutusta sen seurauksena. Tuolloin tutkimustulokset osoittivat tapausten olevan harvinaisia. Tutkimukset viittaavat myös siihen, että sosiaalinen media ja internet eivät kokonaan korvaa sosiaalisia suhteita reaali maailmassa, vaan voivat täydentää niitä ja toisaalta myös vahvistaa jo olemassa olevia ajatuksia. Radikalisoituminen on monien tekijöiden tulos, jossa sosiaalisilla verkostoilla on huomattava merkitys. Vaikka pelkästään sosiaalisen median kautta radikalisoituminen ei olisi

todennäköistä, voi se nopeuttaa radikalisoitumisen prosessia merkittävässä määrin ja auttaa luomaan siihen tarvittavia suhteita. (Malkki & Pohjonen, 2019, s. 40)

5.6 Toiminnan perustelu ja oikeutuksen hakeminen

Brenton Tarrant käytti Christchurchin terrori-iskun yhteydessä 8chan-keskustelupalstaa teostaan ilmoittamiseen, sekä hänen kirjoittamansa manifestin linkin julkaisuun (Hallamaa, 2019). Manifestissaan hän perusteli tekoaan mm. halulla kostaa Tukholman terrori-iskussa vuonna 2017 menehtyneen lapsen kuolema (Leppänen, 2019). Useissa tapauksissa sosiaalisen median alustoja on käytetty materiaalin jakamiseen, joka toimii eräänlaisena modernina itsemurhaviestinä ja jolla pyritään selittämään teon oikeutusta (Dearden, 2017).

Boko Haram on käyttänyt islamilaista uskonnollista kuvastoa ja retoriikkaa oikeuttamaan julmuuksiaan. Toisin kuin Isis, Al-Qaida ja muut terroristijärjestöt, jotka ovat hyödyntäneet sosiaalisessa mediassa välitettäviä viestejä enimmälti rekrytointivälineenä, Boko Haram on käyttänyt viestejään herättääkseen pelkoa ja vakuuttaakseen yleisönsä väistämättömästä voitostaan Nigerian hallituksesta. Boko Haram ei ole toteuttanut viestintäänsä ainoastaan väittääkseen, että Nigerian hallitus on islamin vastainen, vaan myös määritelläkseen ketkä ovat hyviä tai oikeita muslimeja. (Ogbondah & Agbese, 2017)

5.7 Rahoituksen hankinta

Sosiaalinen media ei mahdollista enää vain ja ainoastaan sisällön jakamista, vaan niiden yhteyteen tulleet erilaiset maksuominaisuudet ovat tehneet mahdolliseksi myös rahan siirrot käyttäjien välillä. Valuuttana toimivat usein erilaiset kryptovaluutat, jotka tarjoavat käyttäjille myös suuremman anonymiteetin perinteisiin valuuttoihin verrattuna (*The Influence of Social Media Platforms on Terrorist Financing - Sanction Scanner*, ei pvm.). Yhtenä esimerkkinä voidaan tässä yhteydessä mainita Facebookin oma kryptovaluutta Libra, joka ajettiin alas tammikuussa 2022 (*Libra Cryptocurrency*, 2023). Lisäksi tilien avaaminen palveluihin on helppoa, eikä se yleensä vaadi henkilöltä tarkkojen henkilötietojen antamista. Jos tili jostain syystä suljetaan, mikään ei myöskään estä uuden tilin avaamista samaan palveluun (*The Influence of Social Media Platforms on Terrorist Financing - Sanction Scanner*, ei pvm.).

Terroristit tarvitsevat rahoitusta toimintaansa ja terroristijärjestöt ovat alkaneet hyödyntämään sosiaalista mediaa kerätäkseen rahalahjoituksia kannattajiltaan. Tämä ongelma on yleistynyt vuodesta 2014 alkaen, jolloin Isis alkoi aktiivisesti hyödyntämään sosiaalista mediaa varainhankinnassaan. (Schindler, 2020) Internetin ja kryptovaluuttojen käyttö rahan keruun välineinä antavat terroristeille mahdollisuuden anonyymiin rahankeruutoimintaan. Rahan keräys voidaan lisäksi myös naamioda hyväntekeväisyyskampanjaksi, vaikka

todellisuudessa lahjoitukset ohjataan aivan muuhun toimintaan, kuin lahjoittajille annetaan ymmärtää. (The Influence of Social Media Platforms on Terrorist Financing - Sanction Scanner, ei pvm.)

Myös äärioikeistolainen terrorismi on omaksunut uusia keinoja rahoituksensa. Oikeistoterrorismin rahoituksen hankinta on kehittynyt entistä hienostuneemmaksi ja ammattimaisemmaksi viime vuosina. Myyntituotteet, musiikki- ja urheilutapahtumat sekä jäsenmaksut ja lahjoitukset ovat olleet tärkeitä oikeistoterrorismin rahoituslähteitä. Perinteisten rahoitusmuotojen lisäksi on ollut nähtävissä myös uusia tyyppisiä, kuten virtuaalivaluutat, sosiaalinen media ja joukkorahoitus. (Friedrich, 2020)

Terrorismin rahoittaminen sosiaalisen median alustojen välityksellä on tapahtunut monissa tapauksissa suhteellisen avoimesti, ilman kehittyneiden salaustyökalujen käyttöä. Tämän vuoksi sen havaitsemisen ei olisi pitänyt olla suurille, kansainvälisille sosiaalisen median alustoille ylitsepääsemätön haaste. Valitettavasti kuitenkin merkittäviä aukkoja näiden toimijoiden puolustusmekanismeissa on ollut. Ne eivät ilmeisesti ole tunnistanee, että joillakin tunnetuimmista terrorismin rahoittajista on ollut aktiivisia profiileja niiden alustoilla. Yksi sosiaalisen median alustojen sisällön moderointia ohjaavista keskeisistä välineistä ovat niiden yhteisöstandardit. Niissä asetetaan tärkeitä temaattisia painopisteitä, joita alustan ylläpitäjät noudattavat sisällön seurannassa ja moderoinnissa. Näissä yhteisöstandardeissa näyttää olleen merkittäviä puutteita terrorismin rahoituksen torjunnan osalta. Suurimmat sosiaalisen median alustat ovat kokeneet mainehaittaa väärinkäytöksistä, joilla on rahoitettu terrorismia ja ne ovat pyrkineet lieventämään sitä kehittämällä ja toteuttamalla erilaisia vastatoimia, sekä viestimään niistä julkisesti (Schindler, 2020).

Sosiaalisessa mediassa julkaistavalla propagandalla terroristit ovat pyrkineet saavuttamaan osaltaan myös uusia rahallisia tukijoita. Julkaistavan propagandan muotona ovat olleet useimmiten erilaiset kuvat ja videot, mutta keinot eivät rajoitu vain niihin. Vuonna 2017 terrorismin rahoittajana tunnettu Hajjaj Fahd al-Ajmi kehoitti 1.7 miljoonaa seuraajaansa Instagramissa lahjoittamaan rahaa terroristisen toiminnan tukemiseen. Useita lahjoituksia ehdittiin tekemään, ennen kuin Instagram sai suljettua hänen tilinsä. Sama henkilö oli tehnyt vastaavia keräyskampanjoita myös Twitterissä. (The Influence of Social Media Platforms on Terrorist Financing - Sanction Scanner, ei pvm.)

Suojelupoliisin tekemän kansallisen terrorismin uhka-arvion (2023) mukaan verkossa varojen välittäminen on ideologian levittämisen ohella keskeisimpiä radikaali-islamien tukitoimia Suomessa.

5.8 Iskujen suunnittelu ja toteutuksen organisointi

U.S.A:n armeijan raportissa vuonna 2008 pohdittiin Twitterin käyttöä terroristiseen tarkoitukseen. Raportissa kerrottiin mahdollisuudesta, että Twitteristä voisi tulla terroristeille työkalu hyökkäyksen koordinointiin. Ra-

portissa nostettiin esille kolme skenaariota Twitterin terroristiseen käyttöön. Ensimmäinen skenaario oli, että terroristit voivat lähettää ja vastaanottaa lähes reaaliaikaista tietoa joukkojen liikkeistä onnistuneen väijytyksen toteuttamiseksi. Toisessa skenaariossa itsemurhapommittaja voisi lähettää lähes reaaliaikaista kuvavirtaa toiselle terroristille, joka voi tiedon perusteella räjäyttää pommiliivin oikeaan aikaan. Kolmantena skenaariona oli, että kyberterroristi voisi löytää ja kaapata sotilaan käyttäjätilin ja kommunikoida varastetun henkilöllisyyden turvin muiden sotilaiden kanssa. (Weimann, 2010)

Terroristiryhmät ovat jo jonkin aikaa käyttäneet sosiaalista mediaa aseena toiminnassaan. Terroristijärjestöt ovat luonteeltaan sopeutumiskykyisiä, ja ne ovat tehokkaasti pyrkineet löytämään ratkaisuja salaamattoman viestinnän aiheuttamaan ongelmaan. Terroristit ja terroristijärjestöt olivat sen vuoksi siirtyneet käyttäneet salattuja alustoja, kuten mm. Telegramia, Surespotia tai Kikiä ensisijaisena viestintävälineenään. (West, 2016) Vuonna 2015 tapahtuneiden Pariisin terrori-iskujen koordinointiin ja suunnitteluun käytettiin Telegramia ja WhatsAppia (*Terrorists On Telegram*, 2017). Ääri-Islamististen hyökkääjien tekemissä iskuissa kuoli tuolloin yli 130 ihmistä ja Isis ilmoittautui iskujen järjestäjäksi. (MTV uutiset, 2022) Lontoossa vuonna 2017 tehdyssä Westminsterin iskussa, iskun tekijän käytti WhatsAppia vain kaksi minuuttia ennen iskun toteutusta. Khalid Masoodin uskotaan olleen sen kautta yhteydessä tuntemattomaan tahoon, joka mahdollisesti liittyi iskun toteutumiseen. Poliisi on tutkinut mahdollisuutta, että joku ohjasi Masoodin tekoa WhatsApp-viestien välityksellä. (Dearden, 2017). Koska WhatsApp-viestintä oli päästä päähän salattua, ei tähän oletukseen ole saatu varmistusta. Isis ilmoitti teon jälkeen ottavansa vastuun tästäkin terrori-iskusta. (Toppo, ei pvm.)

5.9 Tiedonhankinta

Terroristit voivat käyttää sosiaalisen verkostoitumisen sivustoja armeijan henkilöstön tarkkailuun. Vuonna 2008 Kanadan puolustusministeriö ja MI5 kehottivat sotilaita poistamaan henkilökohtaisia yksityiskohtia sisältävät tiedot sosiaalisen median tileiltään, koska al-Qaedan uskottiin pitävän niitä silmällä. Amerikkalaisia sotilaita varoitettiin tiettyjen kuvien julkaisemisesta, koska niiden pelättiin antavan ilmi tietoja joukkojen liikkeistä. Vuotta myöhemmin ilmestynyt raportti kertoi Hezbollahin harjoittavan valvontaa Facebookissa arkaluontoisen tiedon löytämiseksi Israelin armeijan liikkeistä. Samassa raportissa Israelin tiedustelupalvelun edustaja totesi Facebookin oleva merkittävä informaation lähde terroristeille sotilaista ja armeijan yksiköistä. (Weimann, 2010)

Terrori-iskua suunniteltaessa kohteen, paikan, ajankohdan, välineiden ja menetelmien valinta ovat suunnittelun lähtökohtia. Oikeiden tietojen kerääminen on olennaisen tärkeää, ja avointen lähteiden tiedustelu (OSINT) on siihen tehokas väline. Kun otetaan huomioon, että avointen lähteiden tiedustelutoimintaa voi harjoittaa kuka tahansa ja että terroristiryhmien tiedustelijat ja toimijat

voivat hankkia valtavan määrän tietoa internetistä ja sosiaalisen median sivustoista, oikeanlaisesta tiedosta ja tiedon sensitiivisyydestä on tullut ratkaisevan tärkeää. Sosiaalinen media on avointen lähteiden tiedustelun kultakaivos. Yksi tärkeimmistä syistä on se, että näiden sivustojen keskivertokäyttäjillä ei ole riittävää ymmärrystä siitä mitä kaikkea, hyvin yksityis- ja henkilökohtaistakin tietoa heidän julkaisuistaan on löydettävissä. Mitä pidempään ja mitä enemmän sosiaalisen median sivustoja käytetään, sitä yksityiskohtaisempi profiili voidaan rakentaa käyttäjästä, jos näkyvyyttä ei ole riittävästi rajoitettu. (Bányász, 2018)

Avointen lähteiden tiedustelua sosiaalisesta mediasta voidaan tehdä käsin, hyödyntämällä alustojen omia hakutoimintoja. Tämä on kuitenkin paljon aikaa vievä toimintatapa. Tarkoitusta varten on myös olemassa automatisoituja työkaluja, joita käyttämällä voidaan skannata läpi useita sosiaalisen median alustoja yhtä aikaa ja kerätä niistä haluttua dataa. Automaattisten työkalujen käyttö nopeuttaa prosessia merkittävästi manuaalisesti tehtävään tiedusteluun verrattuna. Eri alustoilta saadaan erilaista tietoa, joita yhdistelemällä saatetaan pystyä luomaan hyvin yksityiskohtainen kokonaiskuva avointen lähteiden tiedustelun kohteesta. Sosiaalisen median alustoilta kerättävissä oleva data saattaa sisältää esimerkiksi paikkatietoja, tietoja perhe- ja ystävyys-suhteista, tietoa työpaikasta ja kollegoista, sekä tietoa henkilön mieltymyksistä, heikkouksista ja rutiineista. Avointen lähteiden tiedusteluun sosiaalisessa mediassa on saatavilla ilmaiseksi runsaasti ohjeita ja koulutusmateriaalia. Myös erilaisia työkaluja sen tekemiseen on verkossa vapaassa jaossa. (Deswal, 2023)

Herkkää tietoa saattaa olla vapaasti saatavilla hyvin yllättävissäkin palveluissa. Strava-kuntoilusovelluksen käyttö on paljastanut sensitiivistä informaatiota amerikkalaisista sotilastukikohdista mm. Afganistanissa ja Syyriassa. Sovelluksen käyttäjistä kerätty data paljasti tietoa tukikohtien sijainnista, sekä niiden henkilöstöstä. (Hern, 2018) Koska konfliktialueilla paikallisilla asukkailla aktiivisuusrannekkeita oli hyvin vähän käytössä, erottui amerikkalaisten sotilaiden liikuntasuorituksista tallennettu data selkeästi kartalta (STT, 2018). Stravan Heatmapin urheilusuorituksista piirtämän kartan avulla oli pääteltävissä tukikohdan sijainti ja muoto. Sovelluksen tarjoamia tietoja olisi voitu käyttää tukikohtaan tehtävän iskun suunniteluun, sillä tallennetuista liikuntasuorituksista piirretty kartalle varsin yksityiskohtainen pohjakuva tukikohdan alueesta. (Hern, 2018) Strava on sovellus, jolla käyttäjä voi tallentaa ja seurata lenkkejensä GPS:n avulla. Siihen liittyy vahvasti myös yhteisöllisyys, sillä käyttäjä voi seurata myös muiden käyttäjien suorituksia ja reagoida niihin. Stravan on kuvailtu olevan urheilijoiden sosiaalinen media. (Canyon.com, 2023)

KUVIO 6: Stravan tuottama kuva sotilastukikohdasta Afganistanissa (Hern, 2018)

6 TERRORISTIEN TOIMINTATAVAT SOSIAALISEN MEDIAN ALUSTOILLA

Sosiaalisen median käyttö yleistyi eri jihadistiryhmien toiminnassa ja toi siihen muutoksia. Sosiaalinen media mahdollisti laajojen yleisömiörien saavuttamisen pienillä resursseilla. Sosiaalisessa mediassa ehdottomana hyötynä aiempaan verrattuna oli myös yleisön tavoittaminen nopeasti ja mahdollisuus toimia anonyymisti. Sosiaalisen median alustoista varsinkin YouTubeen, Twitterin ja Facebookin leviäminen ja suosion valtava kasvu 2010-luvun jälkeen mahdollisti tämän kehityskulun. (Malkki & Pohjonen, 2019, s. 26)

Facebook toi mukanaan uusia mahdollisuuksia keskustella, jakaa sisältöjä ja luoda yhteyksiä. Liikkeiden aktiiviset kannattajat pääsivät helpommin yhteyteen ideologiasta kiinnostuneiden kanssa, joka osaltaan loi mahdollisuuden tiedon viemisen eteenpäin uusille kohdeyleisöille. Myös Twitter tarjosi mahdollisuuden viestiä nopeasti laajalle yleisölle. Samalla sen kautta voitiin ohjata kiinnostuneita henkilöitä tutustumaan lisämateriaaliin, jota oli sijoitettuna muille alustoille. YouTube -videopalvelu teki vaivattomaksi jakaa verkossa visuaalista sisältöä. Se toimi myös osaltaan keskustelufoorumina julkaisujen sisällöstä, jonka mahdollisti kommenttikentän käyttö sivustolla. Internetin ja sosiaalisen median myötä maantieteellisten sijaintien merkitys pieneni, kun materiaalia voitiin levittää eri puolille maailmaa ja uusia jäseniä voitiin värvätä suoraan sosiaalisen median alustoilla. Sosiaalisen median hyödyntämisen huippuvuodet olivat 2013–2015. Tämän ajanjakson jälkeen jihadistisen materiaalin kitkemiseksi sosiaalisen median alustoilta on tehty paljon työtä, joka on alkanut tuottaa tulosta. Tehdyt toimenpiteet ovat kohdistuneen ennen kaikkea englanninkieliseen materiaaliin. Kuitenkin edelleen on mahdollista käyttää sosiaalista näihin tarkoituksiin. Vaikka se on vaikeutunut merkittävästi, on toimintaa todennäköisesti mahdollista kitkeä pois kokonaan. (Malkki & Pohjonen, 2019, s. 26)

6.1 Terroristien toiminnan laajuus sosiaalisessa mediassa

Yhdeksänkymmentä prosenttia terroristisesta toiminnasta internetissä on tapahtunut sosiaalisen verkostoitumisen työkaluja käyttämällä. Omien verkkosivujen lisäksi terroristit ovat voineet valjastaa hyödykseen chat-huoneet, pikaviestipalvelut, videopalvelut, blogit ja sosiaaliset mediat. Nämä foorumit toimivat ikään kuin virtuaalisena palomuurina, jolla todellinen henkilöllisyys voidaan piilottaa ja joilla kiinnostuneet voivat olla suorassa yhteydessä terroristijärjetön edustajaan. (Weimann, 2010)

Myös Isisin sosiaalisen median toiminnan aktiivisin kausi sijoittuu vuosille 2013–2015. Se rekrytoi tuolloin kannattajia ja jakoi suuria määriä erimuotoisia aineistoja. Tutkijat kartoittivat ryhmän toimintaa Twitterissä. Tuloksena he löysivät kymmeniä tuhansia Isis- myötämielisiä käyttäjätilejä ympäri maailmaa. Läheskään kaikki käyttäjätileistä eivät olleet Isisiin suoraan liitoksissa. Kaiken kaikkiaan tutkimuksessa tunnistettiin Isisiä tukevassa verkkomiljöössä olevan tunnistettavissa erityyppisiä toimijoita, erilaisissa rooleissa. Tällaisia ovat mm. militantit ja henkilöt, jotka aktiivisesti tuottavat ja levittävät aineistoa (engl. disseminators), tukijoukot ja kannattajat (engl. jihobbyists), sekä passiiviset kuluttajat, jotka tukevat ideologiaa (engl. fanboys). Tämä osoittaa sen, että Isisin oman tuotantokoneiston ja mediaryhmän lisäksi Isisiä tukevaa materiaalia on ollut tuottamassa ja levittämässä kannattajien laaja verkosto. Tämä verkosto on itsenäisesti tuottanut laajalla skaalalla Isisin innoittamaa, sosiaaliselle medialle lajityypillistä materiaalia. Tällaista materiaalia ovat mm. fanivideot ja meemit. (Malkki & Pohjonen, 2019, s. 38)

Suomen osalta terrorismia tukevaa toimintaa sosiaalisessa mediassa on havaittu melko vähän, ja sitä on ilmestynyt vasta suhteellisen myöhään. 2010-luvun alkupuolelle saakka Suomea koskevaa jihadistista aineistoa ei juuri ollut. Tilanne muuttui kuitenkin Syyrian konfliktin myötä. Sen Alkuvaiheessa jihadistinen verkkoviestintä kasvoi länsimaissa, Suomi mukaanluettuna. Vaikka verkkoviestinnän määrä oli Suomeen liittyen runsaampaa kuin koskaan ennen, täytyy kuitenkin huomioida, että kansainväliseen tasoon verrattuna määrä oli varsin vähäinen. Jihadistista verkkoviestintää ovat tuottaneet jihadistiset ryhmittymät, sekä niiden kannattajat itsenäisesti. Irakiin ja Syyriaan Suomesta lähteneistä henkilöistä useat ovat olleet aktiivisia sosiaalisessa mediassa mm. raportoiden olosuhteista ja vastailen saamiinsa kysymyksiin. Joissain tapauksissa on myös pyritty rohkaisemaan muitakin lähtöön Irakiin tai Syyriaan. Myös joitakin Suomeen kohdistuneita uhkauksia on viestinnässä havaittu. Viestintä on ollut aktiivisimmillaan Twitterissä ja Facebookissa. Aineistoa on ollut löydettävissä muiltakin alustoilta, mutta vähäisemmissä määrin. (Malkki & Pohjonen, 2019, s. 12)

6.2 Julkaistavan sisällön muoto riippuu käytettävästä alustasta

Jotkin sosiaalisen median alustat ovat keskittyneet pääasiallisesti tietynlaisen sisällön julkaisuun. Esimerkiksi YouTube on videosisällön julkaisuun erikoistunut palvelu, mutta videoiden kommentointi tekstitse mahdollistaa videosisällön katsojien ilmaista mielipiteitään videosta, sekä käydä niin ollen myös vuoropuhelua toisten käyttäjien, sekä videon käyttäjätililleen lataajan kanssa. Kommenttikentässä sekä videon lisätietokentässä voidaan jakaa myös linkkejä muuhun palvelussa julkaistuun sisältöön, sekä myös sen ulkopuolella sijaitseviin verkkosijainteihin. (TechBoomers, 2022) Siispä vaikka sosiaalisen median alusta olisi keskittynyt pääasiassa vain tietynlaisessa formaatissa olevan sisällön julkaisuun, saattavat sen "oheistoiminnot" mahdollistaa laajemman kirjon tapoja kommunikoida käyttäjäyhteisölle linkittäen myös alustan ulkopuolisia sisältöjä julkaisujen yhteyteen.

YouTubeen verrattuna Facebook on jo lähtökohtaisesti perusajatukseltaan huomattavasti laajemmin erityyppisten sisältöjen jakamiseen kannustava alusta, kun taas Twitter on vahvasti keskittynyt lyhyiden, varsinkin tekstipitoisten julkaisujen julkaisukanavaksi. Twiitteihinkin on tosin mahdollista sisällyttää kuvia ja linkkejä muihin sijainteihin internetissä. Myös TikTok keskittyy videosisältöön, mutta YouTubeesta poiketen videon maksimimitta on rajattu kymmeneen minuuttiin. TikTokin kohdalla käytetäänkin julkaisujen muodosta termiä lyhytvideo (Thom, 2023).

Isis julkaisi jopa Google Android alustalle tehdyn puhelinapplikaation "The Dawn of Glad Tidings". Kun sovellus oli ladattu, käyttäjät pystyivät näkemään ja seuraamaan twiittejä, linkkejä, hashtageja, kuvia, videoita ja kommentteja tiettyiltä sosiaalisen median tileiltä. Suurin osa sisällöstä oli Isisin sosiaalisen median osaston sääntelemää. Sovellusta mainostettiin internetissä, ennen kuin se saatiin estettyä. (Awan, 2017)

6.3 YouTube

YouTube on verkon suosituin videopalvelu. Terroristijärjestöt ymmärsivät jo suhteellisen varhain sen edut helppokäyttöisenä alustana propagandan ja radikalisointiin tähtäävien videosisältöjen jakelussa. Videoiden julkaisulla oli myös taloudellista merkitystä terroristijärjestöille, sillä suuri osa niiden saamasta rahoituksesta oli videoiden ansiota. (Weimann, 2010)

Isis on käyttänyt mm. YouTubea rekrytointivideoidensa levityskanavana, koska sitä kautta on mahdollista tavoittaa potentiaalisia henkilöitä maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Videoita lähetettiin ja esitettiin eri kielillä ja kohdennettuna eri maihin, kuten Algeriaan, Libyaan ja Egyptiin, mikä kuvasti Isisin kansainvälistä vetovoimaa. Videoissa kehoitettiin erityisesti "nuoria miehiä ja muslimeja eri puolilla maailmaa taistelemaan Isisin puolesta". Useissa näistä videoista Isisiä kuvattiin myös taistelijoina, joilla on "korkea moraalit". Niissä

näytettiin taistelijoiden auttavan siviilien suojelemisessa. Joissakin videoissa Isisin jäsenet puolestaan vierailivat loukkaantuneiden taistelijoiden luona sairaaloissa ja tarjosivat lapsille makeisia. Nämä videot olivat myös osa laajempaa sarjaa nimeltä "Mujatweets", ja ne oli tuotettu korkealaatuisella HD-tarkkuudella ja pyrkivät vetoamaan yleisöön voimakkaalla kuvasisällöllä. (Awan, 2017)

Erään tutkimuksen mukaan jihadistit länsi-Euroopassa ovat suosineet sosiaalisen median kanavista erityisesti YouTubea (Klausen, 2015).

6.4 Twitter

Isis on käyttänyt Twitteriä mm. pyrkimyksissään rekrytoida uusia jäseniä. Vaikka Twitter sallii vain 140 merkkiä viestin lähettämiseen, Isisin jäsenten tilit lähettivät viestejä, uskonnollisia julistuksia ja pieniä kommentteja, joilla pyrittiin maksimoimaan ryhmän vetovoimaa. Twitterin viestien käyttäminen ja lähettäminen mahdollisti sen, että ryhmä pystyi luomaan pelon ja ahdistuksen ilmapiiriä. Lisäksi Isis saattoi vahvistaa viestejään ja käyttää Twitterin kaltaisia sosiaalisen median sivustoja kaikukammion ominaisuudessa. (Awan, 2017)

Isis-taistelijoiden on esimerkiksi kerrottu käyttäneen Twitteriä julkaistakseen kuvia mestauksista. Eräessä tapauksessa Isisin kannattajat ja taistelijat käyttivät hashtagia #WorldCup ja siihen liittyviä sanoja: "Tämä on meidän pallomme... siinä on ihoa". Isisin mediasiiپی Al-Furqan kykeni Twitterin avulla välittämään viestejä nopeasti ja vahvistamaan tätä kertomusta uusintaviestien avulla tuhansille seuraajille. Twitter toimi siis megafonina, jonka avulla Isis pystyi lähettämään suoraa tietoa taistelijoiden twiitauksista siitä, miltä tuntuu olla Syyriassa. (Awan, 2017). Jytte Klausenin (2015) tekemän tutkimuksen mukaan Twitteriä on käytetty rekrytointiin ja indoktrinaatioon sekä väkivaltaisten ääriliikkeiden kansainvälisen yhteisön rakentamiseen. Se on ollut myös Isisin psykologisen sodankäynnin väline, joka kohdistettiin sekä kaukasiin että paikallisiin vihollisiin - kurdeihin, kilpaileviin kapinallisiin ja hallinnon joukkoihin.

Twitteriä on käytetty myös liikenteen ohjaamiseen muille sosiaalisen median alustoille. Kotimaassa olevat kannattajat seuraavat taistelijoita, jotka julkaisevat alkuperäistä sisältöä, ja twiittaavat uudelleen organisaatiotilien sisältöä. Tieto kulkee järjestöjen arabiankielisiltä ja englanninkielisiltä tileiltä ulkomaisten taistelijoiden tilien kautta laajempaan viestien levittäjien verkostoon. Mikrobloggaajien eri kerrokset rikastavat viestintää lisäämällä siihen paikallista sisältöä. (Klausen, 2015)

Elon Muskin otettua Twitter hallintaansa, arvioidaan lyhyellä aikavälillä terrorististen toimijoiden aktiivisuuden lisääntyneen alustalla ainakin 69%. Muutos ei kuitenkaan yksiselitteisesti johtunut Twitterin uudistuksista, sillä vastaava terrorismiin liittyvän aktiivisuuden kasvua havaittiin myös Facebookissa ja YouTubeessa samalla aikajaksolla tarkasteltuna. Terroristit ovat omaksuneet uusia tekniikoita julkaisujensa sisällön moderoinnin välttämiseksi, jotka osaltaan selittävät aktiivisuuden kasvua sosiaalisen median alustoilla. Yksi tekniikoista on disinformaation levittäminen tekaistujen uutislähteiden nimissä, jolloin mm.

Twitterin sisällön valvonnan on vaikea erottaa julkaisua oikeiden uutislähteiden julkaisuista ja poistaa sitä. (Naffakh, 2022)

Traduire le Tweet

العمليات
خلال أربع سنوات
من 2014 حتى منتصف يونيو 2018

٨٣٩ عملية
استشهادية واغتيالية

أكثر من
٢٦٠ آلية مدمرة ومعطية
- وإحراق عشرات الدراجات النارية

إسقاط
٤ طائرات
- مروحيين - طائرتي استطلاع

هدم أسوار
٢ سجون في وسط إفريقية
(كوتيفالي - كاكواهورا)

إحراق
٢٧٨١ منزلا
٣٦ كنيسة
٦٧ كنيسة

- نزوح عشرات آلاف النصارى عن قراهم
- خسائر اقتصادية كبيرة

٥١٩٨ قتيلًا وجريحًا
بينهم ٨٠ صابحًا وفلاحًا

لماذا نقاتل النصارى؟
استجابة لأمر الله تعالى: ﴿قاتلوا الذين لا يؤمنون بالله ولا باليوم
الآخر ولا يحرمون ما حرم الله ورسوله ولا يدعون دين الحق من
الدين أولوا الكفاة حتى يغضوا الجزية عن يد وهم صاغرون﴾
- لأنهم كفروا بالله تعالى وأشركوا معه.
- لأنهم يحاربون الإسلام بكل وسيلة.
- ثارا لإخواننا المسلمين في كل مكان.
- ردا على أيديهم تدمير مدن المسلمين في دولة الخلافة

أيها اليهود: أيها الصليبيون:
إن أردتم أن تصونوا دماءكم، وتوفروا أموالكم، وتعيشوا في مأمن من سيوفنا، فليس أمامكم إلا خياران البان لا ثالث لهما؛ إما أن نسلما وجهكم
لله وتؤمنوا به ربا وإلهًا وحده لا شريك له، فتسلموا في الدنيا وتوفروا في الآخرة، ويؤنكم أحرارًا مرنين، وهذا ما نعوذكم إليه وننصحكم به، وإما
أن تدفعوا لنا الجزية عن يد وأنتم صاغرون، بعد أن نخرجوا من جزيرة محمد صلى الله عليه وسلم، ونخرج جيوشكم من القدس وجميع بلاد
المسلمين، وإن ما ستدفعونه لنا من الجزية، لا يعادل عشر عشر معشار ما تدفعونه في تمويل حربكم الخاسرة، فوهوا أموالكم، وارفعوا سيوفنا
عن رقابكم، وأما إن اخترتم الثالثة، وأصررتم على كبركم وغروركم وعنادكم، فسوف نعضن أذنابكم عما قريب ياخذ الله، فمن نستطيعوا وقف
رحم الخلافة إن شاء الله، ههنا حشدكم، وههنا مخربم، وههنا فعلمم، فامة محمد صلى الله عليه وسلم ونوح، وإن يقف في وجهها شيء، طالما
تمسكت بكلماتها وسنة نبيها صلى الله عليه وسلم، وطالما قامت سوق جهادها، وطالما بذل أبنائها مهجوم ودماغهم في سبيل الله.

الشيخ المجاهد أبو محمد العذافي - رحمه الله تعالى -

إنفوغرافيك النبا
ربيع النشر ١٤٤٤ هـ

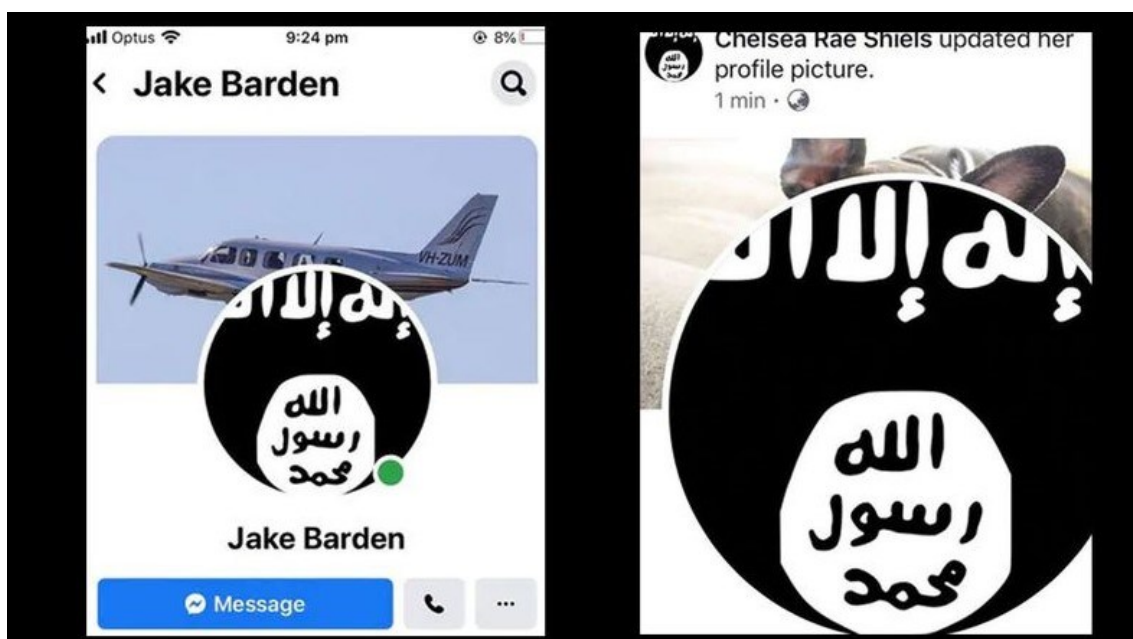
4:49 PM · 12 nov. 2022 · Twitter for Android

KUVIO 7: Tekaistun uutislähteen nimissä Twitteriin tehty julkaisu jihadistien operaatioista (Naffakh, 2022)

6.5 Facebook

Facebook mahdollistaa tekstin, kuvien, videoiden ja linkkien lisäksi myös videoiden live-streamin lähettämisen. Käyttäjällä on siis mahdollisuus jakaa esimerkiksi älypuhelimella kuvattua reaaliaikaista videokuvaa. Vuonna 2019 tapahtunessa Christchurchin terrori-iskussa tätä Facebookin live-ominaisuutta käytettiin iskun lähettämiseen suorana internettiin. Tämä oli tietävästi ensimmäinen tapaus, jossa terrori-isku kuvattiin suorana lähetyksenä internetiin. (Hallamaa, 2019)

Isis on kaapannut Facebookin käyttäjien tilejä propagandan levittämiseen. (Corera, 2020). Tosin liikkeellä on myös huijaus, jossa hakkerit murtautuvat henkilön Facebooktilille ja muuttavat tilin profiilikuvan kuvaksi Isisin lipusta ja saavat näin tilin suljettua. Huijauksen taustalla rikollisilla on rahallisen hyödyn tavoittelu, mutta kyseessä ei kuitenkaan ole Isisin propagandan levitys, vaikka lipun käyttö siihen voisikin viitata. (McPherson, 2020)

KUVIO 8: "Isis flag hack" (9News, 2020)

Isisiin liittyvä verkosto on onnistunut hyödyntämään aukkoja manuaalisessa ja automaattisessa moderoinnissa ja generoimaan kymmeniä tuhansia näyttökertoja julkaisemalleen materiaalille. Verkosto on suunnitellut, valmistellut ja toteuttanut myös hyökkäyksiä Amerikan asevoimien ja poliittisten johtajien Facebook-sivuille kannustamalla seuraajiaan täyttämään sivujen kommenttikentät terroristisella materiaalilla. Yksi hyökkäyksistä kohdistui presidentti Donald Trumpin Facebook-sivulle ja hyökkäyksessä käytettiin väärennettyjä afroamerikkalaisten henkilöiden käyttäjätilejä. Toisessa hyökkäyksessä puolestaan Yhdysvaltojen puolustusministeriön ja Ilmavoimien

akatemian sivujen kommenttikentät täytettiin syyskuun 2001 terrori-iskujen kuvilla sekä viesteillä. (Corera, 2020)

6.6 Keskustelupalstat ja kuvalaudat

Anonyymit keskustelupalstat ovat otollinen alusta mm. propagandan ja vihapuheen levittämiseen. Joillakin keskustelupalstoilla keskustelujen moderointi ja julkaisuihin liittyvät säännöt ovat vähäisiä ja mahdollistavat sen vuoksi esimerkiksi terrorismiin liittyvän sisällön julkaisun.

Äärioikeistolaisten toimijoiden aktiivisessa käytössä on ollut useita keskustelupalstoja ja kuvalautoja. Näistä tunnettuja esimerkkejä ovat muun muassa 4Chan ja 8Chan. On todettu, että kuvalaudoilla on suuri rooli ekstremististen näkemysten leviämiseen. (Nykänen, 2021)

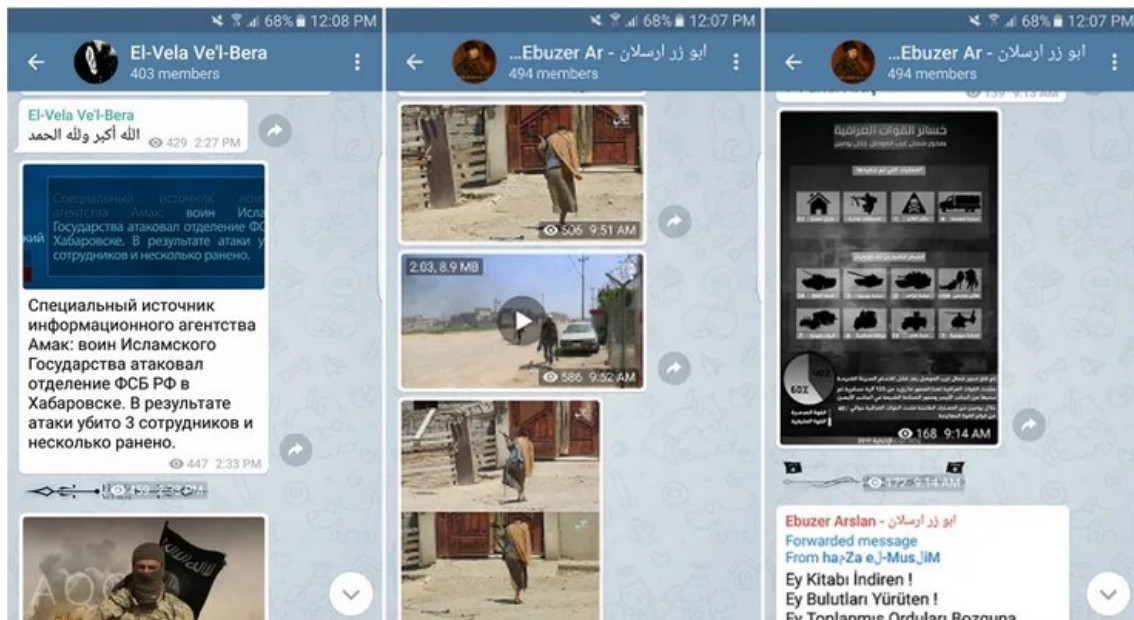
Uudessa-Seelannissa vuonna 2019 tapahtuneen Christchurchin terrori-iskun tekijä Brenton Tarrant julkaisi 8Chan-keskustelupalstalla kirjoituksen, jossa hän viittasi tulevaan väkivallantekoonsa ja samalla myös julkaisi linkin tiedostonjakopalveluun, jonne oli ladannut äärioikeistolaista ideologiaa sisältävän manifestinsa, jossa hän avasi motiiveja teollensa. Samassa yhteydessä hän ilmoitti myös tekevänsä tulevasta toimistaan live-lähetyksen. Lähetys toteutettiin Facebook Livevideona. (Macklin, 2019)

6.7 Pikaviestipalvelut

Toiminnan vaikeutuminen rajoitusten myötä on johtanut sen hajautumisen useille kanaville, jotka monissa tapauksissa ovat salattuja. Salatuista pikaviestipalveluista erityisesti Telegram on ollut jihadistien suosiossa. Sen kautta on levitetty aineistoa ja kommunikoitu kannattajien kanssa. Salattua viestintää tarjoavat mm. myös WhatsApp, Signal ja Kik. Telegramia on edellä mainitun viestinnän lisäksi käytetty myös ”etäohjaukseen”. Tämä tarkoittaa sitä, että lännessä tapahtuvaa iskuja koordinoivat palvelun välityksellä taistelijat, jotka itse sijaitsevat esimerkiksi Syyriassa. Uutena trendinä on ollut havaittavissa pyrkimys välttää viranomaisten ja palveluntarjoajien asettamia rajoituksia käyttämällä sosiaalista mediaa itse sisällön levittämisen sijaan vain portteina siihen. Tällöin varsinainen sisältö on hajautettu erilaisille tiedonsäilytysalustoille, joille halutut henkilöt ohjataan sosiaalisen median kautta. Näin jihadistista materiaalia voidaan säilyttää huomaamattomammin, eikä materiaalia ole helppoa saada poistettua pysyvästi. (Malkki & Pohjonen, 2019, s. 27)

Terroristi- ja ääriyhmät, kuten Isis, al-Qaida, Hamas, Hizbollah ja muut vastaavat ryhmittymät, ovat käyttäneet salattua Telegram-sovellusta uusien jäsenten värväämiseen, varainhankintaan, väkivaltaan yllyttämiseen ja jopa toiminnan koordinointiin. Telegramin viestisovelluksessa on sekä julkisia että yksityisiä osia. Tämä joustava käyttöliittymä on antanut ääriyhmillä

mahdollisuuden tehdä kaikkea itsensä mainostamisesta, brändin kehittämisestä ja propagandan levittämisestä aina salaiseen iskujen suunnitteluun lainvalvontaviranomaisten huomaamatta. Isis on kannustanut seuraajiaan Twitterissä ja muilla sosiaalisen median alustoilla ottamaan yhteyttä Telegramin kautta sensitiivisistä asiasta keskustelua varten, kuten matkustamisesta Isisin hallinassa oleville alueille. Se on myös perustanut julkisia Telegram-kanavia julkaistakseen Isis-myönteisiä uutisia ja propagandaa. Isis on lisäksi käyttänyt Telegramia kanavana ilmoittaessaan ottavansa vastuun tehdystä terrori-iskusta. Näin tapahtui ainakin vuonna 2017 tehdyn Manchester Arenan hyökkäyksen jälkeen. (*Terrorists On Telegram*, 2017) Vuonna 2015 julkaistun raportin mukaan Telegram oli ohittanut Twitterin Isisin tärkeimpänä alustana (Warrick, 2016)

KUVIO 9: Isisiin liittyviä Telegram-kanavia (Tan, 2017)

Isis on järjestänyt seuraajilleen säännöllistä opastusta turvallisesta viestinnästä pitääkseen kommunikaation poissa viranomaisten valvonnan ulottuvilta. Vuodelta 2015 on ollut löydettävissä Isisin opas, jossa eri viestintäsovellusten turvallisuus on jaoteltu luokkiin niiden salauksen perusteella. (*Terrorists On Telegram*, 2017)

'Safest'	'Safe'	'Moderately safe'	'Unsafe'		
SilentCircle	Telegram	CoverMe	Viber	WeChat	GroupMe
Redphone	Wickr	BBM	WhatsApp	Nimbuzz	MessageMe
OSTel	Threema	iMessage	LINE	Hike	Imo.im
ChatSecure	Surespot	FaceTime	Tango	Chat ON	TalkRay
Signal (formerly Textsecure)		Hangouts	ooVoo	Kik	IM+
		Facebook Messenger	Kakao Talk	Voxer	

KUVIO 10: Isisin jakama lista turvallisista viestintäsovelluksista (Coker ym., 2015)

7 TOIMET TERRORISMIA TUKEVAN SISÄLLÖN LEVITTÄMISEN ESTÄMISEKSI

Terrorismia tukevien käyttäjätilien ja julkaisujen määrän laajuus on herättänyt niin valtiolliset tahot kuin sosiaalisen median alustatkin kehittämään keinoja niiden rajoittamiseksi ja kitkemiseksi. Se on kuitenkin osoittautunut hyvin haastavaksi tehtäväksi, eikä täysin toimivaa ratkaisua ole kyetty toistaiseksi löytämään.

7.1 Viranomaiset ja lainsäädäntö

Demokrattisissa maissa sananvapaus yksi tärkeimpiä perusoikeuksia. Kaikkien oikeus mielipiteen ja sananvapauteen on kirjattu myös YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistuksen 19. artiklaan, joka hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa 1948. ("YK", ei pvm.) Sananvapaus antaa kuitenkin myös vapauden ilmaista vihaa. Vihapuheen, joka saattaa täyttää rikoksen tunnusmerkit, ja vihaisen puheen ero on kuitenkin häilyvä. Juridisesti tämä raja täytyy määritellä tuomioistuimessa tapauskohtaisesti. (*Vihaisen ja vihapuheen välillä on vain veteen vedetty viiva*, 2017) Sananvapauden rajoittaminen on todettu huonoksi työkaluksi vihapuhetta vastaan tasitelemiseen (Hyvärinen, 2023). Eri maiden kansallinen lainsäädäntö ei ole aiheesta yhtenäinen. Euroopan neuvoston ministerikomitean tulkinnan mukaan vihapuhe on ilmaisua, jolla levitetään, edistetään, yllytetään tai oikeutetaan muukalaisvihaa, rotuvihaa antisemitismia tai muunlaista vihaa, jonka perusteena on suvaitsemattomuus. Tämän lisäksi voidaan tulkita, että vihapuhe saattaa olla myös kielenkäyttöä, jolla tarkoituksellisesti lietsotaan ja pyritään saada vaikutettua lukijoihin, jotta nämä alkaisivat vihaamaan jotain tiettyä ihmisryhmää tai organisaatiota. (*Vihaisen ja vihapuheen välillä on vain veteen vedetty viiva*, 2017)

Vuonna 2019 Euroopan parlamentti hyväksyi uudet säännöt, joiden mukaan verkkoalustat ovat velvollisia poistamaan sivuiltaan terroristisen sisällön tunnin sisällä kansallisilta viranomaisilta saamastaan pyynnöstä. Tällä pyritään ehkäisemään radikalisoitumista. Terroristisen sisällön arvioidaan olevan

haitallisimmillaan ensimmäisten tuntien aikana verkkoon lataamisesta, sillä se leviää hyvin nopeasti. Pyynnön toistuva noudattamatta jättäminen voi johtaa sanktioihin ja yritykselle määrättävän sakon määrä voi vastata jopa neljää prosenttia sen vuotuisesta liikevaihdosta. Euroopan parlamentin jäsenet vaativat, että verkkopalvelut, jotka sisältävät käyttäjien tuottamaa sisältöä, kuten Facebook ja YouTube, eivät ole olisi velvoitettuja itse aktiivisesti etsimään ja tunnistamaan terroristista sisältöä, vaan sisällön valvonta ja rikollisen toiminnan etsiminen jäisi kansallisille viranomaisille. (Euroopan parlamentti, 2019; *Terroristinen sisältö poistettava verkosta tunnin sisällä ilmoituksesta | Ajankohtaista | Euroopan parlamentti*, 2019)

Englannissa Isisin kaltaisten ryhmien verkossa aiheuttama uhka on johtanut siihen, että Englannin hallitus on käynyt taistelua verkossa olevan ääriainesten materiaalin poistamiseksi. Sen toimesta oli vuonna 2014 poistettu 15 000 kohdetta "jihadistista propagandaa" sisältävää verkkosisältöä. Tähän kuuluu muun muassa verkossa julkaistu rekrytointivideo "There's No Life Without Jihad", jossa kolme brittitaistelija ihannoit ja kannusti ihmisiä tulemaan taistelemaan Isisin puolesta. Video on kuitenkin ilmestynyt uudelleen, ja se on ollut saatavilla YouTube:ssa poistamisyrityksestä huolimatta. (Awan, 2017)

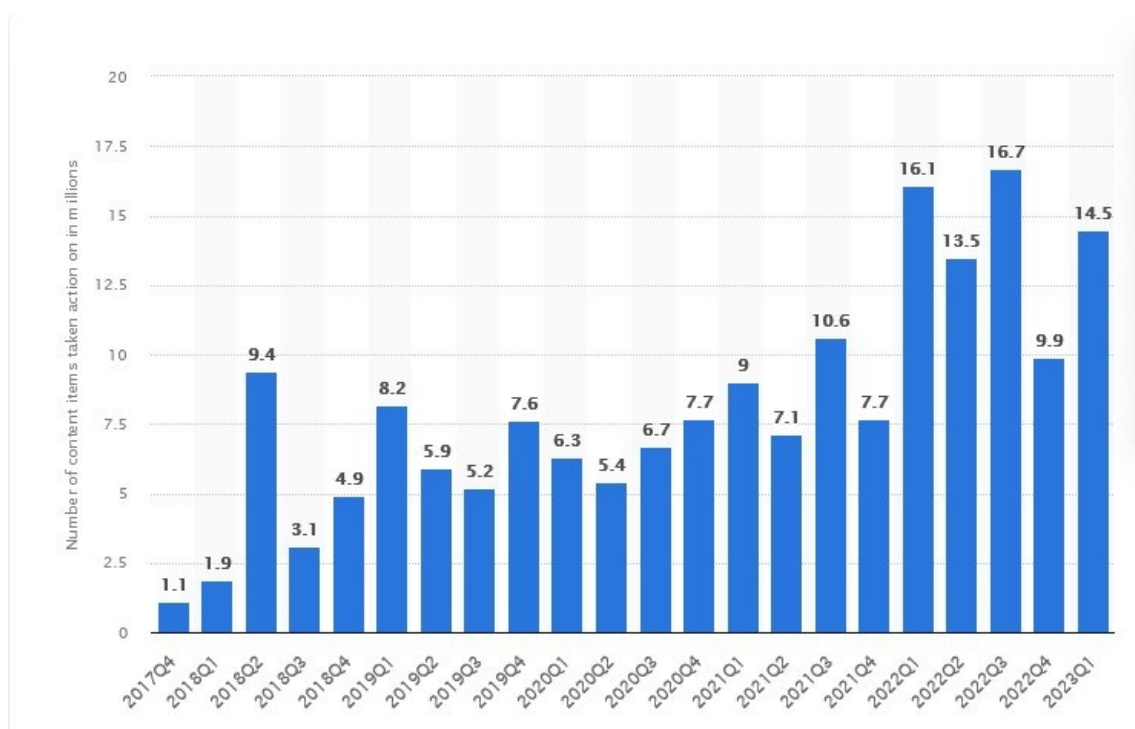
Useissa maissa lähestymistapana terrorismin estämiseen verkossa on ollut pääsyn estäminen terroristiryhmien internet- ja sosiaalisen median kanaviin. Toimenpiteet ovat vaihdelleet yksittäisten internetsivujen ja sosiaalisen median sivujen blokkauksesta kokonaisten sosiaalisen median alustojen estoon. Esimerkkinä voidaan käyttää vuonna 2019 Sri Lankassa tapahtunutta terrori-iskua. Sen seurauksena viranomaiset estivät Facebookin, Facebook Messengerin, Instagramin, WhatsAppin, YouTube'n ja Viberin käytön väliaikaisesti kokonaan uusien iskujen pelossa, katkaistakseen terroristien kommunikaatiokanavat. Samantyyppiseen ratkaisuun päädyttiin Indonesiassa vuonna 2017, jolloin Telegramin käyttö estettiin tavoitteena estää Isisin viestintä sen yksityisillä kanavilla. (Zeiger & Gyte, ei pvm.)

7.2 Sosiaalisen median alustat

Vaikka Twitter on aktiivisesti lakkauttanut monia Isis-tilejä, Isis on edelleen läsnä palvelussa, ja se käyttää sitä ihmisten pelotteluun ja radikalisointiin. (Awan, 2017) Twitter luonnollisesti on käyttöehdoissaan kieltänyt kaikenlaisen terrorismiin ja väkivaltaiseen ekstremismiin kannustavan sisällön, sekä myös niihin liittyvien manifestien julkaisun (*Perpetrators of Violent Attacks Policy | Twitter Help*, ei pvm.). Viime aikoina terroristiryhmien toiminta on kuitenkin lisääntynyt omistajanvaihdoksen tuomien muutosten myötä. Terroristit ovat myös oppineet tehokammin kiertämään Twitterin valvontaa ja rajoituksia. (Naffakh, 2022)

Facebook ilmoittaa, ettei se salli terroristista sisältöä alustallaan ja pyrkii aktiivisesti poistamaan sitä. Aikavälillä 2017-2023 kvartaaleittain tarkasteltuna poistettavan sisällön määrä on ollut ajan edetessä nousujohteinen ja suurin poistojen määrä ajoittuu vuoden 2022 kolmannelle kvartaalille. Tuolloin poistettujen

sisältöjen määrä nousi 16.7 miljoonaan. (*Facebook Terrorist Content Deletion per Quarter 2023, 2023*)

KUVIO 11: Facebookin poistaman terroristisen sisällön määrä 2017-2023 (*Facebook Terrorist Content Deletion per Quarter 2023, 2023*)

Samalla aikavälillä YouTube ilmoittaa poistaneensa 67516 videota, joissa esiteitään väkivaltaa ja ekstremismia (Naffakh, 2022). Facebook ylläpitää terrorismivastaisen toimintansa nimissä "mustaa listaa" kielletyistä keskusteluaiheista, sekä henkilöistä ja ryhmistä, joiden se katsoo pyrkivän edistämään väkivaltaa ja terrorismia. Facebook ei julkaise tämän tuhansia kohtia sisältävän listan sisältöä vedoten organisaationsa turvallisuusnäkökohtiin. Listaa on tosin myös kritisoitu sen läpinäkymättömyyden vuoksi (Biddle, 2021)

Facebookilla ongelmana on ollut puute arabiankielisistä moderaattoreista, jotka ymmärtävät eri murteita ja kulttuurillisia konteksteja. Sama puute on koskenut myös muita kieliä, joilla terroristista sisältöä ja vihapuhetta on julkaistu. Tämän vuoksi terrorismia tukevaan sisältöön ei ole kyetty puuttumaan tehokkaasti. Toisaalta taas se on joissain tapauksissa johtanut myös väärinymmärryksiin ja sisältöä sekä käyttäjätilejä on poistettu virhetulkinnan vuoksi. (*Facebook's Language Gaps Allow Terrorist Content and Hate Speech to Thrive, 2021*)

Myös yksilöillä on mahdollisuus torjua suoraan terroristien propagandaa verkossa. Esimerkkinä voidaan mainita, että Anonymous-kollektiiviin liittyvä hakkeriryhmä "julisti sodan" Isisin verkkotilejä ja -propagandaa vastaan #OpISIS-hakkerikampanjalla, jonka tavoitteena oli raportoida epäillyistä Isis-tileistä ja häiritä niiden toimintaa. Kampanja paljasti 70 Isisiin liittyvää verkkosivustoa ja 26 000 Twitter-tiliä, joita käytettiin rekrytointiin, yhteydenpitoon ja

tiedustelutietojen keruuseen. Viranomaiset tutkivat sivustot sekä käyttäjätilit ja poistivat ne myöhemmin. (Zeiger & Gyte, ei pvm.)

7.3 Poistettu sisältö palaa usein takaisin verkkoon

Kerran verkossa julkaistua sisältöä on vaikea saada poistettua kokonaan ja estää sen uudelleenjulkaisu. Hyvänä esimerkkinä tästä toimii Christchurchin moskeijaisku. Facebook sai videon nopeasti poistettua palvelimiltaan, mutta kyseinen 17 minuuttinen video ehdittiin ennen sitä jakamaan jo YouTubeessa, Instagramissa ja Twitterissä. Myös niistä video saatiin moderoitua pois, mutta linkkejä videoon on ollut löydettävissä sen jälkeenkin. (Hallamaa, 2019) Tech Transparency Projectin tekemän selvityksen mukaan vielä vuosi terrori-iskun jälkeen Facebookista oli löydettävissä kahdeksan eri versiota videosta. (*TTP - A Year Later, Christchurch Attack Videos Still on Facebook*, ei pvm.)

Terrori-isku osoitti, miten helposti tällaiset järjestelmät on voitu lamauttaa. Facebook myönsi myöhemmin, että se olisi voinut priorisoida Brenton Tarrantin videon "nopeutettua tarkastelua" varten, jos käyttäjä olisi ilmoittanut siitä. Lisäksi, koska video lopulta ilmoitettiin, mutta "muista syistä kuin itsemurhasta", sitä käsiteltiin eri menettelyjen mukaisesti", mikä paljasti perustavanlaatuisen puutteen Facebookin moderointijärjestelmissä. Video levisi nopeasti ympäri maailmaa. Kaikkiaan Facebook poisti noin 1,5 miljoonaa hyökkäysvideota maailmanlaajuisesti ensimmäisten 24 tunnin aikana, ja 1,2 miljoonaa näistä yrityksistä estettiin automaattisesti lataushetkellä, mikä esti videon katselun. Loput 300 000 kappaletta poistettiin sen jälkeen, kun ne oli lähetetty. (Macklin, 2019)

YouTube oli myös ylikuormitettu, kun käyttäjät leikkasivat ja koostivat uudelleen videon kuvamateriaalia yrittäessään huijata alustan havaitsemisjärjestelmiä. Kymmeniä tuhansia vastaavia videoita ladattiin YouTube-alustalle heti ampumisten jälkeisinä tunteina. YouTube oli lopettanut satoja ampujaa ylistäviä tilejä ja ryhtynyt rajoittaviin toimenpiteisiin poistamalla tilapäisesti käytöstä useita hakutoimintoja. Tämä koski muun muassa mahdollisuutta lajitella tai suodattaa hakuja latauspäivän mukaan, jolloin sisällön löytymistä ja tarkastelua saatiin rajoitettua, sillä välin kun toimenpiteitä tehtiin sen poistamiseksi. (Macklin, 2019)

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tässä luvussa läpikäydään tutkimuksen tulokset ja tarkastellaan tutkimuksen luotettavuutta. Lisäksi siinä tarkastellaan sosiaalisen median ja terrorismin yhteistä tulevaisuutta, sekä esitellään kohde mahdolliselle jatkotutkimukselle.

8.1 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voidaan tarkastella tietyiltä osin validiteetin ja reliabiliteetin avulla. Validiteetin ja reliabiliteetin käsitteiden sopivuudesta kvalitatiivisen tutkimuksen arvioinnissa on esitetty myös eriäviä mielipiteitä, sillä määrällisen ja laadullisen tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä ei voida arvioida täysin samoilla tavoilla. (*KvaliMOTV - 3.3 Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi*, ei pvm.) Olennaista laadullisessa tutkimuksessa on tutkimuksen luotettavuuden ja uskottavuuden arviointi. (Jyväskylän yliopisto, 2021)

Tutkimuksen teossa otettiin huomioon ja noudatettiin hyvää tieteellistä käytäntöä. Hyvä tieteellinen käytäntö tarkoittaa rehellisyyden, huolellisuuden ja tarkkuuden noudattamista kaikissa tutkimuksen vaiheissa. Tutkimusetiikka on hyvän tieteellisen käytännön osa-alue. Eettisten periaatteiden mukaan tulee tutkimuksen teossa kunnioittaa tutkittavien henkilöiden ihmisarvoa, itsemääräämisoikeutta, yksityisyyttä, sekä muita oikeuksia. Tärkeä eettinen periaate on myös välttää tutkimuksen kohteille aiheutuvia haittoja, riskejä ja vahinkoja (Vuori, ei pvm.-b)

Tutkimuksessa aineistona on pääosin käytetty tieteellisiä artikkeleja aihetta käsittelevää kirjallisuutta sekä luotettaviksi arvioituja verkkosivuja, sekä uutistoimistojen artikkeleita. Tutkija pyrki suhtautumaan tutkimukseen mahdollisimman ennakkoluulottomasti, etteivät henkilökohtaiset ennakkoasenteet vaikuttaisi tutkimuksen tekoon.

8.2 Tutkimuksen tulokset

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, millä tavoin terroristit hyödyntävät sosiaalista mediaa. Ensimmäisenä tutkimuksessa tarkasteltiin, mitä terrorismi on ja kuinka se määritellään. Samoin oli tarpeen tarkastella sosiaalisen median määritelmää. Näin tutkimus saatiin kohdennettua oikeisiin toimijoihin ja alustoihin.

Terrorismin määritelmästä ei ole olemassa maailmanlaajuisesti yhtä yleisesti hyväksyttyä tulkintaa, joten tässä tutkimuksessa päädyttiin tarkastelemaan terrorismia sen suppean määritelmän kautta ja Länsi-eurooppalaisesta näkökulmasta ja keskittymään toimijoihin, jotka selkeästi ja yleisesti hyväksytysti ovat määritelty terroristeiksi niiden mukaisesti.

Myöskään sosiaalisesta mediasta ei yksiselitteisen tarkkaa määritystä ole löydettävissä. Koska useissa lähdeteksteissä myös WhatsAppin ja Telegramin kaltaiset pikaviestipalvelut oli luettu mukaan sosiaalisen median alustoihin, myös tässä tutkimuksessa ne tulkittiin sellaisiksi.

Terrorismin ja sosiaalisen median määritysten tarkastelun jälkeen päätetkiskysymykseen etsittiin vastaus selvittämällä mitkä ovat terroristien tavoitteet ja toimintatavat sosiaalisessa mediassa toimisessa. Tutkimuksessa selvisi, että sosiaalinen media on hyvin otollinen toimintaympäristö terroristeille ja terroristiryhmät sitä myös aktiivisesti hyödyntävät. Erityisesti Isis on osannut hyödyntää tehokkaasti ja pitkäjänteisesti sosiaalisen median tuomia mahdollisuuksia.

Propagandan levittäminen on terroristeille tärkein tavoite ja sitä voidaan tehdä kaikissa tutkimuksessa tarkastelluissa sosiaalisen median kanavissa. Julkaistavan propagandan muoto vaihtelee alustan mukaan, jossa se julkaistaan. Esimerkiksi YouTubessa materiaali on videomuodossa, kun puolestaan Facebookissa se saattaa olla videon sijaan myös pelkkää tekstiä, kuvaa tai ääntä.

Terrorismia tukevan viestinnän levittämistä sosiaalisessa mediassa on pyritty estämään valtioiden kansallisen lainsäädännön keinoin, sekä sosiaalisen median alustojen omin toimenpitein. Nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä, sillä terrorismia palvelevaa sisältöä julkaistaan eri sosiaalisen median alustoilla edelleen paljon, vaikka moderoinnin myötä poistetun sisällön määrä on suurilla sosiaalisen median alustoilla ollut nousujohteinen. Terroristit pyrkivät aktiivisesti löytämään uusia tapoja välttää moderointia ja hyödyntää käyttämiensä alustojen heikkouksia. Näistä esimerkkeinä voidaan nostaa esiin mm. tekaistujen uutistoimistojen nimissä tehdyt julkaisut ja tekoälyä hämäävien merkintöjen sijoittaminen videoihin tekoälysuodatuksen harhauttamiseksi.

Sosiaalinen media on antanut terroristeille tehokkaan keinon tunnistaa henkilöitä, jotka ovat alttiita propagandalle ja ottaa heidät kohteekseen. Sosiaalisen median kautta terroristien on ollut mahdollista laajentaa värväystoimintaansa käytännössä joka puolelle maapalloa, eivätkä valtioiden rajat enää aseta toiminnalle sellaisia haasteita, kuin perinteiset keinot, kuten kasvojen tapaaminen. Sosiaalisen median avulla terroristijärjestöt ovat voineet toteuttaa rekrytointia ja jopa järjestää virtuaalisia ”koulutusleirejä” myös länsimaissa vailla merkittävän suurta uhkaa kiinni jäämisestä.

Propaganda, rekrytointi ja radikalisointi kohdistuvat varsinkin nuoriin ja vaikutteille alttiisiin henkilöihin. Koska erityisesti nuoret käyttävät sosiaalista mediaa aktiivisesti, on se kanavana heidän tavoittamiseensa hyvin tehokas. Varsinkin Isis on julkaissut paljon nuorille kohdistettua materiaalia, jossa taistelijat esitetään hohdokkaina hahmoina, sekä käyttänyt myös riveissään taistelun pelillistämistä keinona yrittää vedota nuoriin. Myös Suomalaisiin ja Suomessa asuviin nuoriin on kohdistunut rekrytointirytyksiä sosiaalisen median kautta.

Perinteiset sosiaalisen median alustat eivät ole täysin turvallinen viestintäkanava, joten terroristit ovat siirtäneet viestintäänsä salatuille alustoille, kuten Telegram. Sosiaalisen median alustoja, kuten Facebook ja Twitter on siirretty käyttämään pääasiassa avoimen ja julkisen propagandan levittämiseen. Niiden kautta on myös ohjeistettu seuraajille, miten ja mitä salattuja alustoja käytetään arkaluontoiseen keskusteluun.

Eri ääriryhmät ovat käyttäneet sosiaalista mediaa kanavanaan pelon ja vihan levittämisessä. Vihaviesteillä tavoitteena on herättää voimakkaita tunteita, kuten esimerkiksi lietsoa pelkoa. Isis on käyttänyt tätä taktiikkaa uhkaillakseen vihollisiaan ja viestiäkseen toimintansa raakuudesta taistelussa, jolla haluttiin luoda ryhmälle pelottavaa mainetta. Joissakin tilanteissa tällä onnistuttiin heikentämään vihollisen vastarintaa ja saada vihollisen taistelijoita pakenemaan.

Internetiä ja sosiaalista mediaa terroristit ovat käyttäneet myös psykologiseen sodankäyntiin esimerkiksi julkaisemalla erilaisia uhkauksia ja hyökkäysuunnitelmia. Näin on voitu herättää pelkoa siitä, että terrori-iskuja on tulossa, riippumatta siitä, ovatko suunnitelmat ja uhkaukset todellisia. Psykologista sodankäyntiä on mm. myös kauhistuttavien kuvien ja videoiden levittäminen, kuten vihollisiksi määriteltyjen henkilöiden mestauksesta kuvatun tallenteen levitys. Psykologisen sodankäynnin keinoin pienilläkin terroristiryhmillä on mahdollisuus vahvistaa viestiään ja liioitella merkitystään sekä kyvykkyyksiään.

Radikalisaatio on prosessina monimutkainen ja polku radikalisoitumiseen on kunkin henkilön kohdalla yksilöllinen. Terroristit voivat sosiaalisen median avulla tunnistaa henkilöitä, jotka ovat alttiita propagandalle ja ottaa heidät kohteekseen. Varsinkin terroristi-ideologiaan indoktrinoituneet henkilöt, jotka ovat länsimaissa totuttaneet terroritekoja, ovat saaneet paljon vaikutteita sosiaalisen median kautta. Isis on hyödyntänyt tehokkaasti sosiaalisen median alustoja pyrkimyksissään radikalisoida ja värvätä nuoria. Yhtenä tavoitteena Isisillä onkin ollut luoda uusi sukupolvi ”kyberjihadisteja”.

Terroristit ovat käyttäneet sosiaalista mediaa toimintaansa perustelevan ja sille oikeutusta hakevan materiaalin julkaisuun. Tällaista materiaalia ovat olleet esimerkiksi manifestit, sekä uskonnollinen kuvasto ja retoriikka.

Varsinkin Isis on hyödyntänyt aktiivisesti sosiaalista mediaa rahoituksen hankintaan, mutta se kuuluu vahvasti myös äärioikeistolaisten terroristien varainkeruumenetelmien arsenaaliin. Rahankeruuta on tehty sosiaalisen median alustoilla melko näkyvästi, mutta varsinkin suurimmat sosiaalisen median alustat ovat siitä johtuneen mainehaitan vuoksi alkaneet pyrkiä rajoittamaan ja estämään sitä erilaisin vastatoimin. Rahankeruukampanjoita on toteutettu myös naamioimalla niitä erilaisiksi hyväntekeväisyyden kohdistuviksi keräyksiksi, jotta

niitä olisi vaikeampi rajoittaa. Tällöin rahan lahjoittajat eivät välttämättä tiedä, että heidän lahjoituksensa ohjautuu aivan muuhun toimintaan, kuin heille on annettu ymmärtää. Kryptovaluuttojen käyttö on ollut sosiaalisen mediankin kautta tapahtuvassa varainhankinnassa terroristien suosiossa niiden mahdollistaman anonyymiyden vuoksi.

Sosiaalista mediaa voidaan hyödyntää terrori-iskujen suunnittelussa ja toteutuksen organisoinnissa. Mahdollisia käyttötapauksia on arvioitu olevan esimerkiksi lähes reaaliaikaisen tiedon välitys joukkojen liikkeistä väijytyksen toteuttamiseksi, itsemurhapommi-iskun tekijän etäohjaus ja sotilaan sosiaalisen media käyttäjätilin kaappaus. Käyttäjätilin kaappauksessa uhkana on sillä kommunikointi muiden sotilaiden kanssa arkaluontoisen tiedon hankintamielessä, sekä valheellisen tiedon levittämiseksi. Terroristiryhmät ovat siirtäneet sisäisen, sensitiivisen viestintänsä salaamattomilta alustoilta, salattuihin pikaviestisovelluksiin, kuten Telegramiin ja WhatsApiin, joita käytettiin mm. 2015 Pariisin terrori-iskujen koordinointiin ja suunnitteluun.

Sosiaalinen media on ehtymätön tiedon lähde, ja terroristit ovat käyttäneet sitä tiedon hankintaan. Kohteena ovat olleet esimerkiksi amerikkalaiset sotilaat. Sosiaalisessa mediassa julkaistuista kuvista voi olla mahdollista saada tietoa joukkojen liikkeistä. Hezbollahin on raportoitu seuranneen Israelin armeijan liikkeitä Facebookista löytämänsä arkaluontoisen tiedon avulla. Terrori-iskun suunnittelussa oikeiden tietojen kerääminen on oleellisen tärkeää ja tehokkaana välineenä siihen on avointen lähteiden tiedustelu. Yksi merkittävä syy siihen, että sosiaalinen media on avointen lähteiden tiedustelun kultakaivos, on että käyttäjät eivät ymmärrä, mitä kaikkea tietoa heidän julkaisuistaan on löydettävissä. Mitä pidempään ja mitä enemmän sosiaalisia medioita käytetään, sitä tarkempi profiili käyttäjästä on rakennettavissa. Opastusta ja työkaluja sosiaalisessa mediassa tehtävään avointen lähteiden tiedusteluun on verkossa saatavissa runsaasti ja ilmaiseksi, joten se on lähes kenen tahansa halukkaan opeteltavissa ilman merkittävää rahallista panostusta.

Mahdollisuus anonyymiin toimintaan sosiaalisen median alustoilla on eduksi terroristeille. He voivat tarvittaessa kätkeä todellisen identiteettinsä ja pienentää näin jäljitetyksi tulemisen ja kiinnijäämisen riskiä. Propagandan levittämiseen voidaan luoda lukemattomia valetilejä henkilöllisyyksillä, joita ei todellisuudessa ole olemassa. Jos sosiaalisen median alusta poistaa tai jäädyttää käyttäjätilejä, voidaan uusia luoda vaivattomasti niiden tilalle.

Sosiaalisen median alustoja on erityyppisiä ja jotkin niistä ovat keskittyneet tietyn tyyppisen sisällön julkaisuvälineeksi. Esimerkiksi YouTube on toiminnassaan keskittynyt videosisältöjen julkaisuun, kun Twitterin perusajatus puolestaan on enemmän lyhyiden tekstimuotoisten viestien julkaisu.

YouTube on suosituin sosiaalisen median palvelu videoiden julkaisuun. Terroristijärjestöt ovat hyödyntäneet sitä varsinkin propagandavideoiden leviytykseen. Terroristijärjestöjen julkaisemat videot ovat tuoneet järjestöille taloudellisia tukijoita. Niillä on ollut merkittävä rooli järjestöjen rahoituksessa. Erityisesti Isis on onnistunut hyödyntämään YouTubea tehokkaasti ja panostanut korkealaatuisen videotuotantoon houkutellakseen katsojia.

Isis on onnistunut valjastamaan myös Twitterin omien tarkoituseriensä edistämiseen monipuolisesti. Toiminnassa tavoitteena on ollut ainakin ryhmän vetovoiman lisääminen, pelon ja ahdistuksen ilmapiirin luominen, rekrytointi, indoktrinaatio, psykologinen sodankäynti ja väkivaltaisten ääriliikkeiden kansainvälisen verkoston rakentaminen. Kuten YouTube, myös Twitter on ollut verrattain pitkään terroristeille yksi tärkeimmistä sosiaalisen median alustoista ja sen käyttö jatkuu edelleen aktiivisena.

Myös Facebook kuuluu terroristeille tärkeimpiin sosiaalisen median alustoihin. Facebook mahdollistaa helpon tavan jakaa erityyppisiä sisältöjä, mukaan lukien suorat videolähetykset. Facebook liveä käytettiin Christchurchin terrori-iskun yhteydessä tapahtumien lähettämiseen suorana internetiin. Isis on käyttänyt Facebookia propagandan levitykseen mm. kaappaamiensa käyttäjätilien avulla. Se on myös ollut toteuttamassa hyökkäyksiä ainakin Amerikan asevoimien ja poliittisten johtajien Facebook-sivuilla, hyödyntäen myös valeprofiileja. Facebook on lisäksi ollut terroristeille otollinen lähde avointen lähteiden tiedusteluun.

Keskustelupalstoja ja kuvalautoja on käytetty ekstremististen näkemysten levittämiseen ja monissa tapauksissa ne mahdollistavat anonyymien kanavien propagandan levittämiseen. Äärioikeistolaiset tahot ovat toimineet aktiivisesti useilla palstoilla ja kuvalaudoilla. Esimerkiksi Christchurchin iskun yhteydessä 8Chan keskustelupalstaa käytettiin kanavana, jolla iskun tekijä julkaisi tulevaan väkivallantekoonsa viittaavan tekstin, sekä linkin manifestiinsa.

Salattuja pikaviestipalveluita terroristit ovat käyttäneet erityisesti arkaluontoiseen viestintäänsä, välttääkseen paljastumista viranomaisille. Niitä on hyödynnetty mm. rekrytoinnissa. Isis on käyttänyt pikaviestipalvelu Telegramia myös julkiseen viestintää, kuten ilmoittaessaan ottavansa vastuun terrori-iskusta, sekä propagandan levittämiseen.

Terrorismia tukevan sisällön levittämistä sosiaalisessa mediassa on pyritty rajoittamaan sekä lainsäädännön keinoin, että sosiaalisen median alustojen toimesta. Euroopan parlamentti on hyväksynyt vuonna 2019 säännön, jonka mukaan verkkoalustojen tulee poistaa terroristinen sisältö tunnin sisällä kansallisen viranomaisen pyynnöstä. Useat maat ovat pyrkinet vaikuttamaan terroristisen sisällön leviämiseen omalla kansallisella lainsäädännöllään.

Sosiaalisen median alustat ovat pyrkineet poistamaan ja estämään terroristeihin liittyviä käyttäjätilejä, sekä terroristista sisältöä. Terroristinen sisältö on aiheuttaa niille merkittävää mainehaittaa, joten toimenpiteet sen estämiseksi ovat tärkeitä myös liiketoiminnan näkökulmasta. Yrityksestä huolimatta terroristista sisältöä ei ole tehokkaasti saatu kitkettyä, vaan se leviää alustoilla edelleen. Ainakin Facebookin kohdalla yhtenä ongelmana on ollut eri kieliä ja niiden murteita, sekä kulttuurillisia konteksteja ymmärtävän, moderointia tekevän henkilöstön puute.

On vaikeaa saada kerran julkaistua sisältöä poistettua kokonaan ja kyetä estämään sisällön uudelleenjulkaisu. Alkuperäistä materiaalia saatetaan editoida, tai muokata muutoin uudelleen, jolloin sen rajoittaminen vaikeutuu entisestään. Esimerkiksi Christchurchin terrori-iskun alkuperäinen videotallenne saatiin

nopeasti poistettua Facebookin palvelimilta, mutta se pääsi leviämään eri alustoille ja ympäri maailmaa. YouTube kärsi merkittävistä vaikeuksista pyrkiessään estämään videosta kymmenien tuhansien uudelleenleikattujen ja koostettujen versioiden pääsyn julkaisuun alustalleen ja joutui tilanteen vuoksi jopa rajoittamaan tilapäisesti hakutoimintoja. Kaikista vastatoimista huolimatta useita eri versioita alkuperäisestä videosta oli löydettävissä ainakin Facebookista vielä vuosi iskun jälkeenkin

Terroristit pyrkivät jatkuvasti kiertämään tehtyjä rajoituksia ja löytämään niistä heikkouksia. Esimerkiksi tekoälyn avulla toteutetusta valvonnasta terroristit ovat onnistuneet löytämään heikkoja kohtia eri alustoilla ja kyenneet jatkamaan toimintaansa niillä, esimerkiksi julkaisten sisältöä tekeytyen uutistoimituksiin, tai lisäämällä videoihin tekoälyn tunnistusta harhauttavia elementtejä. Tekoäly kykenee tarkastamaan julkaisujen sisältöä huomattavasti ihmismoderaattoreita nopeammin, mutta yksinään sen tekemään sisällön suodatukseen ei vielä voida luottaa. Esimerkiksi terrorismin tutkimukseen liittyvät julkaisut ja tutkimusta tekevien tahojen käyttäjätilit ovat vaarassa joutua automaattisen moderoinnin kohteeksi.

8.3 Terrorismin ja sosiaalisen median yhteinen tulevaisuus

Nykymaailma on vahvasti medioitunut ja terroristit tarvitsevat mediaa levittääkseen viestiään. Media on terrorin keskeinen väline ja hieman kärjistäen voidaan todeta, että nykymaailmassa terrori ei toimi, eikä se ole mahdollista ilman mediaa. Terroristit ovat taitavia käyttämään mediaa hyväkseen, josta esimerkkinä voidaan nostaa Isis ja sen mediastrategia, johon vahvasti on kuulunut myös sosiaalisen median hyödyntäminen. (Sironen, 2019)

Sosiaalisen median merkityksen ihmisten elämässä arvioidaan jatkavan kasvuaan ja yhtenä ennustuksena on, että sosiaalinen media tulee integroitumaan ihmisten elämän jokaiselle osa-alueelle. ("The Future of Social Media – 5 Expert Predictions That Actually Matter", 2022) Onkin siis oletettavissa, että terroristit jatkavat pyrkimyksiään hyödyntää sosiaalista mediaa omien tarkoituksiensa edistämiseksi aktiivisesti myös tulevaisuudessa.

Terroristien uusi sukupolvi tulee olemaan vanhaa polvea diginatiivimpi ja nykyaikaiset ryhmittymät kykenevät hyödyntämään sosiaalisen median tuomia mahdollisuuksia entistäkin tehokkaammin. Tekoälyn kehittyminen avaa uusia mahdollisuuksia myös terroristeille, jotka varmasti tulevat hyödyntämään niitä omiin tarkoituksiinsa. (Zeiger & Gyte, ei pvm., kappale 12).

8.4 Jatkotutkimuksen mahdollisuus

Tämän tutkimuksen aihe osoittautui hyvin laajaksi kokonaisuudeksi ja varmasti sen kaikkiin osa-alueisiin olisi mahdollista tehdä vielä syvempää tutkimusta. Sosiaalinen media kehittyi jatkuvasti ja samalla terroristit kehittävät omia toimintatapojaan sen hyödyntämiseksi mahdollisimman tehokkaasti omiin tarkoituksiinsa. Tämän jatkuvan muutoksen myötä myös terrorismin ja sosiaalisen median yhteyksien jatkuvalla tutkimisella eri näkökulmista on varmasti tarvetta. Tutkimusmateriaalia etsittäessä kävi ilmi, että terrorismin rahoittaminen sosiaalisen median mahdollistamia keinoja hyödyntämällä oli aihealue, josta oli suhteellisen vähän tietoa ja tutkimusta löydettävissä. Tutkimusmateriaalista kuitenkin löytyi mainintoja siitä, että sosiaalinen media on toiminut merkittävänä työkaluna terroristijärjestöjen varainkeruussa. Esimerkiksi tämä aihe voisi toimia hyvänä jatkotutkimuksen kohteena.

LÄHTEET

- 9News. (2020). *High-profile Australians caught up in ISIS Facebook hack*.
<https://www.9news.com.au/national/facebook-hackers-using-isis-flags-social-media-giant-served-with-legal-papers/3eb7d64f-f3d0-45a2-b15f-943b24c7e040>
- Awan, I. (2017). Cyber-Extremism: Isis and the Power of Social Media. *Society*, 54(2), 138–149. <https://doi.org/10.1007/s12115-017-0114-0>
- Bányász, P. (2018). *Social Media and Terrorism*.
- Biddle, S. (2021). *Revealed: Facebook's Secret Blacklist of "Dangerous Individuals and Organizations"*. The Intercept.
<https://theintercept.com/2021/10/12/facebook-secret-blacklist-dangerous/>
- Biggest social media platforms 2023*. (ei pvm.). Statista. Noudettu 26. helmikuuta 2023, osoitteesta <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>
- Canyon.com. (2023). *Kaikki mitä sinun tulee tietää Stravasta*.
<https://www.canyon.com/fi-fi/blog-content/neuvot/how-to-set-up-strava/b19032021.html>
- CBS News. (2014). *Steven Sotloff death video's spread halted by tech firms, AP reports – CBS News*. <https://www.cbsnews.com/news/steven-sotloff-death-videos-spread-halted-by-tech-firms-ap-reports/>

Coker, M., Schechner, S., & Flynn, A. (2015). How Islamic State Teaches Tech Savvy to Evade Detection. *Wall Street Journal*.

<http://www.wsj.com/articles/islamic-state-teaches-tech-savvy-1447720824>

Conway, M. (2002). What is cyberterrorism? *Current History*, 101(659), 436–442.

Corera, G. (2020). ISIS "still evading detection on Facebook", report says. *BBC News*. <https://www.bbc.com/news/technology-53389657>

Dearden, L. (2017). *Westminster terrorist used Whatsapp two minutes before attack*.

The Independent. <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/khalid-masood-whatsapp-westminster-london-attack-parliament-message-isis-terror-network-contacts-a7649206.html>

Deswal. (2023). *Social Media OSINT: A Comprehensive Guide to Gathering*

Intelligence from Social Media Platforms. Medium.

<https://osintteam.blog/social-media-osint-a-comprehensive-guide-to-gathering-intelligence-from-social-media-platforms-b5dbb8d83f14>

Euroopan parlamentti. (2019). *EUROOPAN PARLAMENTIN KANTA vahvistettu*

ensimmäisessä käsittelyssä 17. Huhtikuuta 2019, Euroopan parlamentin ja

neuvoston asetuksen (EU) 2019/... antamiseksi verkossa tapahtuvan

terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta | TC1-COD(2018)0331 |

Euroopan parlamentti.

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TC1-COD-2018-0331_FI.html

Europol. (ei pvm.). *Terrorism*. Europol. Noudettu 10. syyskuuta 2023, osoitteesta

<https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-statistics/crime-areas/terrorism>

Facebook Reports Second Quarter 2020 Results. (ei pvm.). Noudettu 26. helmikuuta

2023, osoitteesta <https://investor.fb.com/investor-news/press-release-details/2020/Facebook-Reports-Second-Quarter-2020-Results/default.aspx>

Facebook terrorist content deletion per quarter 2023. (2023). Statista.

<https://www.statista.com/statistics/1013864/facebook-terrorist-propaganda-removal-quarter/>

Facebook's language gaps allow terrorist content and hate speech to thrive. (2021). PBS

NewsHour. <https://www.pbs.org/newshour/world/facebook-language-gaps-allow-terrorist-content-and-hate-speech-to-thrive>

Friedrich, B. (2020). *The Financing of Right-wing and Ethnically or Racially*

Motivated Terrorism. Counter Extremism Project.

<https://www.counterextremism.com/de/content/financing-right-wing-and-ethnically-or-rationally-motivated-terrorism>

GTD. (2023). *GTD Search Results*.

https://www.start.umd.edu/gtd/search/Results.aspx?expanded=yes&casualties_type=&casualties_max=&success=yes&country=68&ob=GTDI&od=desc&page=1&count=50#results-table

- Guy Fawkes Mask*. (ei pvm.). Noudettu 31. heinäkuuta 2023, osoitteesta
<https://www.radware.com/security/ddos-knowledge-center/ddospedia/guy-fawkes-mask/>
- Hallamaa, T. (2019). *Uuden-Seelannin isku toi nettimeemit terrorismiin – ampuja käytti hyväkseen PewDiePien näkyvyyttä*. Yle Uutiset. <https://yle.fi/a/3-10691859>
- Hern, A. (2018). Fitness tracking app Strava gives away location of secret US army bases. *The Guardian*.
<https://www.theguardian.com/world/2018/jan/28/fitness-tracking-app-gives-away-location-of-secret-us-army-bases>
- Hintikka, K. (ei pvm.). *Sosiaalinen media – Jyväskylän yliopisto – University of Jyväskylä*. Noudettu 9. syyskuuta 2023, osoitteesta
<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media>
- Hyvärinen, J. (2023). Terrorismi ja sananvapaus. *Politiikasta*.
<https://politiikasta.fi/terrorismi-ja-sanavapaus/>
- Internet Archive. (2019). *Pekka Eric Auvinen / Jokela High School Massacre Files*.
<http://archive.org/details/PekkaEricAuvinenJokelaHighSchoolMassacre>
- Iraqi News. (2014). URGENT Video: ISIS beheads American journalist Steven Sotloff. *Iraqi News*. <https://www.iraqinews.com/features/urgent-video-isis-beheads-american-journalist-steven-sotloff/>
- Jokinen, A. (ei pvm.). *Laadullisen tutkimuksen näkökulmat*. Tietoarkisto. Noudettu 19. heinäkuuta 2023, osoitteesta

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-nakokulmat/>

Juhila, K. (ei pvm.). *Koodaaminen*. Tietoarkisto. Noudettu 29. heinäkuuta 2023, osoitteesta

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysit-avan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/koodaaminen/>

Juonala, M. (2021). *Pelastakaa Lapset: Ääriliikkeet houkuttelevat nuoria mukaan*

toimintaansa erityisesti verkossa. Yle Uutiset. <https://yle.fi/a/3-12089825>

Jyväskylän yliopisto. (2021). *Tutkimuksen toteuttaminen – Jyväskylän yliopiston*

Koppa.

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/tutkimusprosessi/tutkimuksen-toteuttaminen#tutkimustulosten-luotettavuus>

Kingsley, P. (2014). Who is behind Isis's terrifying online propaganda operation? *The Guardian*.

<https://www.theguardian.com/world/2014/jun/23/who-behind-isis-propaganda-operation-iraq>

Klausen, J. (2015). Tweeting the Jihad: Social Media Networks of Western

Foreign Fighters in Syria and Iraq. *Studies in Conflict & Terrorism*, 38(1), 1–22. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2014.974948>

Kortelainen, M. (Ohjaaja). (2016). *Laadullinen tutkimus*.

<https://www.youtube.com/watch?v=qEk1v6yawG0>

Kostadinov, D. (2012). *Cyberterrorism Defined (as distinct from "Cybercrime")*.

Infosec Resources.

<https://resources.infosecinstitute.com/topic/cyberterrorism-distinct-from-cybercrime/>

KvaliMOTV - 3.3 Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi. (ei pvm.). Noudettu 12. elokuuta 2023, osoitteesta

https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html

Leinonen, R. (2018). *Sisällönanalyysi. Spoken.*

<https://spoken.fi/sisallonanalyysi/>

Leppänen, M. (2019). *Uuden-Seelannin moskeija-ampuja julistuksessaan: Halusin kostaa Tukholman terrori-iskussa kuolleen pikkutytön puolesta, mainitsee myös Oulun seksuaalirikokset.* Yle Uutiset. <https://yle.fi/a/3-10690311>

Libra Cryptocurrency. (2023). Corporate Finance Institute.

<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/cryptocurrency/libra-cryptocurrency/>

Macklin, G. (2019). *The Christchurch Attacks: Livestream Terror in the Viral Video Age.* Combating Terrorism Center at West Point.

<https://ctc.westpoint.edu/christchurch-attacks-livestream-terror-viral-video-age/>

Malkki, L. (2020). *Mitä tiedämme terrorismista.* Otava.

Malkki, L., & Pohjonen, M. (2019). *Jihadistinen verkkoviestintä ja Suomi.*

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161502>

Martin, G. (2017). *Types of terrorism.* <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-0703-1.ch001>

- McPherson, E. (2020). *Why hackers are using ISIS flags to disable people's Facebook accounts*. <https://www.9news.com.au/national/facebook-and-instagram-hackers-why-hackers-are-using-isis-flags-to-disable-peoples-accounts/ca23b836-f6ca-4fd8-b8ad-09e5c3a39120>
- MTV uutiset. (2017). *Terrori-iskuiksi mielletäviä tekoja on tapahtunut Suomessa useita*. [mtvuutiset.fi. https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/terrori-iskuiksi-miellettavia-tekoja-on-tapahtunut-suomessa-useita/6586500](https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/terrori-iskuiksi-miellettavia-tekoja-on-tapahtunut-suomessa-useita/6586500)
- MTV uutiset. (2022). *Pariisin vuoden 2015 terrori-iskut ovat yksi Euroopan tuhoisimmista – oikeudenkäynnissä määrä lukea tuomiot*. [mtvuutiset.fi. https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/pariisin-vuoden-2015-terrori-iskut-ovat-yksi-euroopan-tuhoisimmista-oikeudenkaynnissa-maara-lukea-tuomiot/8460030](https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/pariisin-vuoden-2015-terrori-iskut-ovat-yksi-euroopan-tuhoisimmista-oikeudenkaynnissa-maara-lukea-tuomiot/8460030)
- Naffakh, M. (2022). *How pro-terrorism accounts are circumventing moderation on social media*. The Observers - France 24. <https://observers.france24.com/en/middle-east/20221125-social-media-propaganda-islamic-state-terrorism>
- Number of Social Media Users 2013-2023*. (2023). Ecwid. <https://www.ecwid.com/insights/social-media-users>
- Number of worldwide social network users 2027*. (ei pvm.). Statista. Noudettu 26. helmikuuta 2023, osoitteesta <https://www.statista.com/statistics/278414/number-of-worldwide-social-network-users/>

- Nykänen, A. (2021). *Pelastakaa Lasten raportti: Ääriliikkeet rekrytoivat nuoria erityisesti verkossa* • Pelastakaa Lapset ry. Pelastakaa Lapset ry.
<https://www.pelastakaalapset.fi/uutiset/pelastakaa-lasten-raportti-aariliikkeet-rekrytoivat-nuoria-erityisesti-verkossa/>
- Ogbondah, C. W., & Agbese, P. O. (2017). Terrorists and Social Media Messages: A Critical Analysis of Boko Haram's Messages and Messaging Techniques. *The Palgrave Handbook of Media and Communication Research in Africa*, 313–345. https://doi.org/10.1007/978-3-319-70443-2_18
- Perpetrators of violent attacks policy | Twitter Help*. (ei pvm.). Noudettu 8. elokuuta 2023, osoitteesta <https://help.twitter.com/en/rules-and-policies/perpetrators-of-violent-attacks>
- Plotnek, J. J., & Slay, J. (2021). Cyber terrorism: A homogenized taxonomy and definition. *Computers & Security*, 102, 102145.
<https://doi.org/10.1016/j.cose.2020.102145>
- Rauf, A. A. (2021). New Moralities for New Media? Assessing the Role of Social Media in Acts of Terror and Providing Points of Deliberation for Business Ethics. *Journal of Business Ethics: JBE*, 170(2), 229–251.
<https://doi.org/10.1007/s10551-020-04635-w>
- Sanastokeskus. (2017). *Kokonaisturvallisuuden sanasto (TSK 50)*.
https://sanastokeskus.fi/tsk/fi/kokonaisturvallisuuden_sanasto_tsk_50-1089.html
- Saraketo, H. (ei pvm.). *Soluessee: Kvalitatiivinen tutkimus – Proakatemian esseepankki*. Noudettu 17. heinäkuuta 2023, osoitteesta

<https://essee pankki.proakatemia.fi/soluessee-kvalitatiivinen-tutkimus-2/>

Scaife, L. (2017). *Social networks as the new frontier of terrorism: #terror*. Routledge.

Schindler, D. H.-J. (2020). *Financing of Terrorism and Social Media Platforms*.

Siegel, J. (2014). *ISIS is Using Social Media to Reach YOU, Its New Audience: The most bloodthirsty terrorist group in memory is also a canny manipulator of social media. It seeks to frighten and inspire*. The Daily Beast; The Newsweek/Daily Beast Company LLC.

<https://www.proquest.com/docview/1649018958/abstract/8072E1982C5349A1PQ/1>

Sironen, J. (2019). *Tutkijatohtori Noora Kotilainen: "Terroria ei ole nykyään ilman mediaa" - Ruotuväki*. <https://ruotuvaki.fi/-/tutkijatohtori-noora-kotilainen-terroria-ei-ole-ilman-mediaa->

Sisäministeriö. (ei pvm.). *Terrorismin torjunta*. Sisäministeriö. Noudettu 9. syyskuuta 2023, osoitteesta <https://intermin.fi/poliisiasiat/terrorismin-torjunta>

Social Networking Site. (2022). *Techopedia*.

<https://www.techopedia.com/definition/4956/social-networking-site-sns>

STT. (2018). *WP: Arkaluonteista tietoa USA:n armeijan liikkeistä paljastui maailmalle - syypää aktiivisuusrannekkeet*. Ilta-Sanomat.

<https://www.is.fi/ulkomaat/art-2000005543430.html>

Suojelupoliisi. (2023). *Uhka-arvio*. Suojelupoliisi. <https://supo.fi/uhka-arvio>

Tafoya, W. (2011). *Cyber Terror*. FBI: Law Enforcement Bulletin.

<https://leb.fbi.gov/articles/featured-articles/cyber-terror>

Tan, R. (2017). *Russia wants to stop terrorists by banning their app of choice. Good luck*. Vox.

<https://www.vox.com/world/2017/6/30/15886506/terrorism-isis-telegram-social-media-russia-pavel-durov-twitter>

TechBoomers. (2022). *What YouTube is and How to Watch Unlimited Videos Online*.

TechBoomers.Com. <https://techboomers.com/t/what-is-youtube>

Terroristinen sisältö poistettava verkosta tunnin sisällä ilmoituksesta | Ajankohtaista | Euroopan parlamentti. (2019).

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/headlines/security/20190919STO61425/terroristinen-sisalto-poistettava-verkosta-tunnin-sisalla-ilmoituksesta>

Terrorists On Telegram. (2017). Counter Extremism Project.

<https://www.counterextremism.com/terrorists-on-telegram>

The 2022 Social Media Users Demographics Guide | Khoros. (ei pvm.). Noudettu 4.

huhtikuuta 2023, osoitteesta <https://khoros.com/resources/social-media-demographics-guide>

The Future of Social Media – 5 Expert Predictions That Actually Matter. (2022).

BrandMentions Blog. <https://brandmentions.com/blog/future-of-social-media/>

The Influence of Social Media Platforms on Terrorist Financing – Sanction Scanner. (ei pvm.). Noudettu 4. huhtikuuta 2023, osoitteesta

<https://sanctionsscanner.com/blog/the-influence-of-social-media-platforms-on-terrorist-financing-667>

Thom, L. (2023). *TikTok explained: What it is, how to use it, and why it's so popular.*

Android Police. <https://www.androidpolice.com/tiktok-explainer-guide/>

Toppo, G. (ei pvm.). *London terror attacker used WhatsApp, the encrypted messaging app, before rampage.* USA TODAY. Noudettu 11. elokuuta 2023, osoitteesta

<https://www.usatoday.com/story/news/2017/03/26/london-attacker-whatsapp-message/99668890/>

Townshend, C. (2002). *Terrorism: A Very Short Introduction* (Numero Vol. 78).

Oxford University Press.

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=nlebk&AN=100325&authtype=shib&site=ehost-live>

TTP - A Year Later, Christchurch Attack Videos Still on Facebook. (ei pvm.).

Noudettu 4. elokuuta 2023, osoitteesta

<https://www.techtransparencyproject.org/articles/broken-promises-year-later-christchurch-attack-videos-still-on-facebook>

Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*

(Uudistettu laitos.). Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Turvallisuuskomitea. (2018). *Kyberturvallisuuden sanasto.*

http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Kyberturvallisuuden_sanasto.pdf?file=pdf/Kyberturvallisuuden_sanasto.pdf

- Uusivirta, M., & Palmen-Väisänen, A. (2018). *"Tästä tunnistaa terroristin" – Jos joku sanoo näin radikalisoitumisesta, hän todennäköisesti valehtelee* [Text]. Yle. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/09/25/tasta-tunnistaa-terroristin-jos-joku-sanoo-nain-radikalisoitumisesta-han>
- Veerasamy, N. (2010). *Motivation for Cyberterrorism*.
- Vihaisen ja vihapuheen välillä on vain veteen vedetty viiva. (2017, helmikuuta 2). Yle Uutiset. <https://yle.fi/a/3-9427102>
- Vuori, J. (ei pvm.-a). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen ja verkkokäsikirjaan*. Tietoarkisto. Noudettu 19. heinäkuuta 2023, osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/johdatus-laadulliseen-tutkimukseen-ja-verkkokasikirjaan/>
- Vuori, J. (ei pvm.-b). *Tutkimusetiikka ihmistieteissä*. Tietoarkisto. Noudettu 11. elokuuta 2023, osoitteesta <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusetiikka/tutkimusetiikka-ihmistieteissa/>
- Väkivaltainen radikalisoituminen*. (ei pvm.). Sisäministeriö. Noudettu 13. elokuuta 2023, osoitteesta <https://intermin.fi/poliisiasiat/vakivaltainen-radikalisoituminen>
- Warrick, J. (2016). The 'app of choice' for jihadists: ISIS seizes on Internet tool to promote terror. *Washington Post*. <https://www.washingtonpost.com/world/national-security/the-app->

- of-choice-for-jihadists-isis-seizes-on-internet-tool-to-promote-terror/2016/12/23/a8c348c0-c861-11e6-85b5-76616a33048d_story.html
- Waskiewicz, T. (ei pvm.). *Friend of a Friend Influence in Terrorist Social Networks*.
- Weimann, G. (2004). *www.terror.net: How Modern Terrorism Uses the Internet*.
- Weimann, G. (2010). *Terror on Facebook, Twitter, and Youtube*.
- West, L. J. (2016). #jihad. *Security Challenges*, 12(2), 9-26. JSTOR.
- Woods, A. (2007). *Terrorists and the Internet (From Understanding Terrorism: Analysis of Sociological and Psychological Aspects, P 270-280, 2007, Suleyman Ozeren, Ismail Dincer Gunes, et al., eds. – See NCJ-225410) | Office of Justice Programs*. <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/terrorists-and-internet-understanding-terrorism-analysis>
- YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus. (ei pvm.). *Ihmisoikeusliitto*.
Noudettu 4. elokuuta 2023, osoitteesta
<https://ihmisoikeusliitto.fi/ihmisoikeudet/ihmisoikeuksien-julistus/>
- Yle. (2019). *Kaunistelua, valikointia ja suoraa valehtelua – seitsemän faktaa propagandasta*. Yle.
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/04/04/kaunistelua-valikointia-ja-suoraa-valehtelua-seitseman-faktaa-propagandasta>
- Zeiger, S., & Gyte, J. (ei pvm.). *Handbook of Terrorism Prevention and Preparedness*. International Centre for Counter-Terrorism - ICCT. Noudettu 5. elokuuta 2023, osoitteesta <https://www.icct.nl/handbook-terrorism-prevention-and-preparedness>